

Še pred Pertinijevimi posvetovanji se pripravlja nova Craxijeva vlada

Soglasje med PSI in PSDI, Spadolini pa terja od KD jasnejših opredelitev

razlike v programih petih strank.
Toda v parlamentarnih krogih in med političnimi opazovalci se čeda-
lje bolj utrjuje prepričanje, da se
bo koalicija kljub vsemu obnovila,
z novostjo, da bi novi vladi načelo-
val socialistični tajnik Bettino Craxi.
Bolj optimistični celo napovedujejo
dan, ko se bo vlada predstavila po-
slanski zbornici in senatu, in sicer
18. avgusta.

Včeraj sta bila na vrsti dva po-
membna sestanka med tajništvi PSI
in PSDI ter med demokratskim
tajnikom De Mito in republikanskim
Spadoliniem. O soglasju socialistov
in socialdemokratov glede hitrega o-
blikovanja nove vlade s Craxijem na
čelu ni bilo niti prej mnogo dvomov.
Spadolini pa je baje terjal od De
Mite večje jasnosti, da bi ne padel
na PRI sum, da zavira sklenitev
sporazuma, ki mora pa skloniti na
enakopravni odnos med petimi
strankami. Craxi se pripravlja na
prevzem vlade previdno, da ne bi
začel v kakšno past: zato hoče imeti
prestižne ministre in omejiti tajno
glasovanje, po drugi strani pa išče
»drugачne« odnose z opozicijsko KPI.

VEČ NA 2. STRANI

Poraz za Pinocheta: Valdes na prostosti

SANTIAGO — Pinochetova diktatura je bila prisiljena pod pritiskom protesta
čilskih svobodoljubnih sil in mednarodnega javnega mnenja izpustiti predse-
dnika čilske KD Gabriela Valdesa in dva druga voditelja.

VEČ NA 3. STRANI

Osnutek KPI o Slovencih vložen tudi v senatu

RIM — V senatu je skupina KPI
danes vložila globalni zakonski pred-
log za zaščito Slovencev v Italiji.
Prva podpisnica zakonskega osnutka
je senatorka Jelka Gerbec, nato pa
sledijo senatorji Battello iz Gorice, se-
nator Chiaromonte novi predsednik
senatorske skupine KPI, Giglia Tede-
sco, Maffioletti, Perz, Pieralli, Bol-
drin, Cossutta, Mascagni, De Sabba-
ta, Papalia in Urbani.

Senatorja Jelka Gerbec je napi-
sala nov uvod k že znanemu besedilu
členov zakona. V uvodu ugotavlja,
da je KPI vložila prvi zakonski os-
nutek 1970. leta in da ga je kasneje
ponovno vložila po širokem posveto-
vanju z zainteresiranimi. Ob zaključ-
ku pretekle zakonodajne dobe se je
pričel iter v senatu v prvi komisiji
za ustavne zadeve, zaključila se je
splošna razprava in ustanovljena je
bila ožja komisija, da združi razne
zakonske predloge.

Takrat je bilo tudi sklenjeno, da se
izvede avdicije v vseh treh zaintere-
sanih pokrajinah dežele Furlanije -
Julijske krajine. Toda ožja skupina
je malo delala in postopek se je usta-
vil novembra 1982. leta. Zaradi tega
je komunistična skupina sedaj ponov-
no vložila isti zakonski osnutek.

S tem zakonskim osnutkom naj se
tudi za slovensko manjšino zagotovi
izvajanje členov 3 in 6 ustave, kot
to velja že za dve drugi narodnostni
manjšini in torej za Francoze v Val
d'Aosta in Nemce na Južno Tirol-
skem.

Zakonski predlog, ki ga predlagajo
komunisti izenačuje Slovence z večin-
skim prebivalstvom, ukinja različno
ravnanje in diskriminacije v odnosu
do slovenske skupnosti.

Osnutek predvideva izpolnitev
slovenske šolske mreže, ureditev nje-
ne upravne strukture, zagotovitev
kulture avtonomije, rabo slovenske-
ga jezika v izvoljenih skupščinah, dr-
žavno podporo slovenskim kulturnim
in socialnim dejavnostim in v okviru
deželnega načrtovanja ustrezne po-
bude za gospodarski razvoj področij,
kjer zgodovinsko živi slovenska manj-
šina. Treba je delati na tak način,
da se s skupino pozitivnih norm na
področju dežele Furlanije - Julijske
krajine odstranijo zapreke in omejitve
preteklosti in da se celotni manjšini
zagotovi poln gospodarski, kulturni
in socialni razvoj.

Podpisniki zakonskega osnutka tu-
di opozarjajo, da sedaj obstajata sa-
mo dva zakona v korist slovenske
manjšine in da se oba nanašata na
solo, medtem ko je mnogo neresenih
problemov. Zaradi tega pozivajo se-
nat, da se pozitivno izreče in da
prispeva k reševanju tega nujnega
problema v duhu osimskih sporazu-
mov in v skladu z razvojem demo-
kracije v Italiji.

Po mnenju agencije TASS Nemogoče srečanje Reagan - Andropov

MOSKVA — Srečanje na vrhu med
Reaganom in Andropovom je v tem
trenutku nemogoče, ker ZDA nadalju-
jejo s politiko sile in niso pripravljene
na konstruktivna pogajanja s So-
vjetsko zvezo. Tako agencija TASS od-
govarja na včerajšnji poziv ameriške-
ga senata in na pisanje ameriških
dnevnikov.

VEČ NA 3. STRANI

Bolj uspešno poslovanje jugoslovanskega turizma

BEograd — Devizni dohodek od
turizma je po prvih podatkih Na-
rodne banke Jugoslavije do 10. ju-
lija letos znašal 231,6 milijona do-
larjev in je bil kar za 46 odstotkov
večji kot lani v tem času. K temu
so veliko prispevali tudi bencinski
boni, katerih nakup lani ni bil ob-

vezen. Zahvaljujoč se tem bonom se
je promet v istrskih menjalnicah v
tem obdobju povečal za okoli 230
odstotkov. Na rast dohodka vedno
bolj vpliva tudi naraščanje devizne
porabe, v glavnem zato, ker je kup-
na moč tujih valut v Jugoslaviji
večja kot v njihovih in drugih tur-
ističnih državah.

Sicer pa jih je od skupaj 620.000
turistov, kolikor jih sedaj letuje ob
Jadrano, v hotelih okoli 175.000, v
kampih približno 185.000 in v zaseb-
nih sobah okoli 150.000 gostov.

Najbolj množičen obisk pričakuje-
jo konec tedna. Sicer pa je v Jugo-
slaviji približno 420.000 tujih gostov,
kar je približno toliko kot lani. Boljši
kot lani pa je odziv domačih go-
stov.

Preskrbljenost turističnih območij
je zadovoljiva, v nekaterih krajih ob-
časno čez dan zmanjka sladkorja,
mleka in mlečnih izdelkov, vendar
to sproti rešujejo, večja težava je
z nekaterimi kozmetičnimi izdelki.
Bencina je dovolj, vendar so pone-
kod težave z boni. Nekatere banke
neporabljenih dinarskih čekov neče-
jo zamenjati spet v devize. V Narod-
ni banki Jugoslavije pravijo, da mo-
rajo banke to narediti.

VEČ NA 5. STRANI

Kovinarji: novi zapleti

RIM — Novi zapleti v pogajanjih
za obnovo delovne pogodbe itali-
janskih kovinarjev. Confindustria je
včeraj izjavila, da je posredovalni
predlog ministra za delo Scottija ne-
sprejemljiv, kar je ponovno potrdilo
na odprto morje pogajanja. Predse-
dnik Fiata Gianni Agnelli je še otežil
položaj ministra z izjavo, da bi Fiat
ne pristal na sporazum.

VEČ NA 2. STRANI

Tržaški oktet drevi v cerkvi sv. Jakoba

TRST — Drevi bo v cerkvi sv.
Jakoba v Trstu koncert Trža-
škega okteta. Za pomembno kul-
turno dejanje sta poskrbeli Kul-
turno društvo Ivan Cankar in
Santjakobsko kulturno društvo.
Gre vsekakor za lep primer so-
delovanja slovenskih kulturnih
delavcev v mestu.

Tržaški oktet se nam bo pred-
stavil z zanimivim sporedom, ki
predvideva vrsto umetnih sloven-
skih pesmi in skladb, v drugem
delu pa predvsem narodne pe-
smi.

VEČ NA 4., 5. IN 8. STRANI

Sodstvo proti mafiji

RIM — Včeraj se je sestal v navzočnosti predsednika Pertinija in
pravosodnega ministra Daride višji sodni svet, ki je obravnaval vpraša-
nje boja proti terorizmu in organizirani kriminalnosti (mafija, kamora itd.)
Na zasедanju je spregovoril tudi predsednik Pertini, ki je pohvalil na-
čin italijanskega boja proti terorizmu in kriminalnosti z demokratičnimi
metodami in ne z uvajanjem oblik vojaške diktature kot se je zgodilo v
Argentini.

Po poročilu podpredsednika De Carolisa so svetovalci obravnavali
nakazane oblike krepitve boja proti raznim oblikam prevratništva in kri-
minalnosti. Gre za nekatere zakonske reforme, za oblike koordinacije in
načrtovanje, ki spadajo v pristojnost višjega sveta ter za odnose med
sodstvom in drugimi državnimi ustanovami. Posebno živahna je bila de-
bata glede dveh vprašanj: 1. razširitev zakona o skesanjih na navadne
kriminalne in 2. ukinitve pristojnosti porotnih sodišč za sojenje pripadni-
kom mafije, kamore, itd., ter zadevna pooblastitev rednim sodiščem.
Glede prve teme so bila mnenja deljena, toda ne na izrazit način. Glede
druge pa se je izoblikovalo odločno nasprotovanje svetovalca Bertonia in
drugih, predstavnikov »Magistrature democratice« in laikov iz vrst KPI.

Posvet sindikatov iz Gorice in Nove Gorice

GORICA — Sindikalna zveza CGIL
- CISL - UIL za Goriško in Zveza
sindikatov iz Nove Gorice sta se na
vrsti pripravljenih sestankov, ki so
bili v zadnjih tednih, dogovorili za
aktivnejšo vlogo spodbudjevalca go-
spodarskega sodelovanja ob meji. Da-
nes se bosta v Novi Gorici srečali de-
legaciji obeh zvez ter začeli razpra-
vo o dosežanih pobudah in predlogih
o sodelovanju, ki so jih predstavile
različne ustanove in združenja ter
kušali ugotoviti razloge, zakaj ni
prišlo do njihove realizacije. Srečanje
delegacij bo ob 9. uri v Novi Gorici.

VEČ NA 8. STRANI

Dosje KPI o pohodih fašistov

TRST — »Politične in sodne obla-
sti hočemo postaviti pred dejstvo,
da v Trstu ni več mogoče tolerirati
fašističnega nasilja, kot se je redno
dogajalo v preteklih letih. Analiza vr-
ste zažigalnih atentatov, oskrub-
ljenih spomenikov padlim, napadov na de-
mokratizacijo, izzivanj in groženj, še po-
sebnost pa poudarja po slovenskih va-
seh in pretepanje domačinov doka-
zuje, da gre za vedno eno in isto
skupino, za ozek krog mladih MSI
in Fronte della Gioventù. Gre torej
za kontinuirano kriminalno dejavnost
tolpe, ki se združuje v prevratniške
namene. Ko bi sodstvo v tej luči pre-
sojalo fašistično nasilje v Trstu, bi se
zanje pisala drugačna kronika.«
Tako je poudaril sinoči novoizvoljeni
senator KPI odvetnik Battello, ko
se je z občinskim odbornikom KPI

Faustom Monfalconom udeležil se-
stanka lonjskih in bazoviških do-
mačinov, žrtve surovih škvadrstič-
nih napadov.

Komunistična predstavništva sta ob-
jasnila obsežen dosje, v katerem so
podrobno opisani dogodki v Bazo-
vici, na Proseku, v Nabrežini, Dol-
ni in Lonjerju. Komunisti ugotavlja-
jo, da ni šlo za »volilno propagando«,
ampak za načrtno provokacijo in u-
strahovanje Slovencev ter za poskus
fašistov, da bi skalili dobrososedske
odnose med Jugoslavijo in Italijo.

Dokumentacijo bo odvetnik Battel-
lo izročil sodstvu, na tem pa bo,
da ustrezno ukrepa. Pomembno pa
je, da podprejo dosje vse demokra-
tične sile in organizacije.

VEČ NA 5. STRANI

Mature na pol poti

TRST — Na slovenskih (kakor tudi
na drugih) višjih srednjih šolah je
vzdušje veliko bolj razgareto, kot to
zahteva sicer neznosna soprota teh
dni. Ponekod so mature še v polnem
teku (kot na primer na trgovskem teh-
ničnem zavodu, o čemer poročamo na
4. strani), drugje so si dijaki in di-
jakinje že oddahnili in jih je ravno
včeraj čakala še zadnja preizkušnja:
stopiti s srcem v grlo pred oglasno
desko in pogledati, kakšen je izid.
Včeraj so namreč izide objavili na
klasičnem liceju »Prešeren« in stro-
kovnem zavodu »Stefan« v Trstu ter
na liceju »Trubar« v Gorici. Spet dru-
gje pa se je matura šele začela. To je
primer slovenskega učiteljskega »A. M.
Slomšek«, kjer so dijaki šele včeraj
stopili pred maturitetno komisijo.

VEČ NA 4., 5. IN 8. STRANI

O Zicu in Cerezu bo odločal CONI

RIM — O Zicu in Cerezu bo raz-
pravljala CONI. To in pa odobritev
pogodb preostalih tujcev (z izjemo
Ferretija) sta bili glavni značilnosti
včerajšnjih sej zveznega predsedstva
in zveznega sveta italijanske nogo-
metne zveze. Potemtakem so se ure-
sničile napovedi iz prejšnjih dni, po
katerih pač isti organ, ki je izdal
znano prepoved brazilskih asoma,
ne more tudi sklepati o prizivu.

Poleg tega je na sejah beseda te-
kla tudi o drugih pomembnih vpra-
šanjih, kot je preustroj sodniške or-
ganizacije, določitev sodnikov, ki bo-
do Italijo zastopali na mednarodni
ravni, sklep o predstavitvi kandida-
ture za organizacijo SP leta 1990.

VEČ NA 10. STRANI

Pripravlja se obnovitev petstrankarske koalicije

Včeraj dvostranski razgovori med PSI in PSDI ter KD in PRI

RIM — V pričakovanju Pertinijevih uradnih posvetovanj, ki se bodo začela prihodnji teden, se stranke bivše večine srečujejo po dve in dve. Realni predmet vseh teh izmenjav mnenj je, seveda, prihodnja petstrankarska vlada s socialističnim predsednikom. Prav tako je naravno, da «uradno» še o tem ne govorijo. Znano je le, da je KD do take rešitve odprta, da si se nekoliko dvomno in zadržano, kot so k temu pripravljene povsem odkrito socialdemokrati in, čeprav manj navdušeno, tudi liberalci.

Včeraj sta se srečali tajništvi PSI in PSDI na pogovorih, ki so trajali skoraj tri ure. Na koncu so označili srečanje za «koristno» in «bogato s širokimi političnimi konvergenčami». Po tem, kar sta izjavila nato v razgovoru s časnikarji Craxi in Longo, je bilo razumeti predvsem to, da obe stranki, zlasti pa PSI, hočeta opraviti na hitro posel glede sporazuma za novo vlado.

Craxi se je nato omejil na zatrjevanje, da si prizadeva oblikovati «trdno» vlado in je naslovil komunistični partiji jasen, čeprav nehrupen namig

o potrebi tesnejšega razmerja, vsaj glede tistih vprašanj, kot reforma parlamentarnih ustanov, ki zahtevajo maksimalno soglasje med političnimi silami v njem.

Drugo pomembno srečanje je bilo včeraj med De Mito in Spadoliniem. Republikanski tajnik je nato dolgo govoril o, po njegovem zatrjevanju, prvem predmetu razgovora. V bistvu se je sam omejil na potrditev že znanih načel v sedanjih stališčih PRI: upravljalnost države bo lahko zajamčena s sporazumom med KD in PSI, toda ne prek privilegirane osi med tema strankama, ker se bodo republikanci upirali vsakemu sporazumu, ki naj bi spravil ob stran laične stranke. Nato je ponovil tri nujne temeljne obveze bodoče vlade: «strogost» v gospodarstvu, reformo institucij in moralizacijo javnega življenja.

Mimo uradnih izjav pa naj bi se Spadolini pritožil nad dvomnostjo KD glede Craxijevega predstava: KD mu ga je res ponudila ali igra dvojno igro in s tem zvrta na PRI sum, da ga hoče sabotirati? V prihodnjih dneh se bo najbrž zapleteno

razmerje med republikanci in demokristjani razjasnilo, kar bo mnogo vplivalo na bližnja politična ravnanja.

V parlamentarnih krogih vsekakor prevladuje mnenje, da bodo ustanovili to petstrankarsko vlado. Govori se že o dnevu, ko se bo predstavila pred zbornicami, in sicer 18. avgusta. V njej naj bi bili prestižni ljudje: Carli ali Visintini na zakladnem ministru, Andreotti na notranjem ali zunanjem, morda sam Spadolini na zunanjem ministru. V bistvu se Craxi te dni trudi pridobiti zadostna jamstva, da se mu predsedstvo vlade ne sprevrši v past. Med drugim se zavzema za odpravo ali krepko omejitev tajnega glasovanja, da se izogne zasledam «prostitih strelcev». Socialistični voditelj bo tudi iskal «drugačen» odnos s KPI, ki je sicer nasprotna obnovitvi petstrankarske vlade, čeprav bi jo vodil Craxi, a še ni odločila, kakšna bo njena opozicija: najrša, samo trda ali pa celo «mekha». V ta namen so komunisti sklicali za ponedeljek posebno sejo centralnega komiteja. R. G.

Silvo Devetak v odboru OZN za manjšine

Fašistične organizacije je treba prepovedati

NEW YORK — V mnogih delih Evrope se pojavljajo neofašistične in neonacistične skupine in organizacije, ki širijo rasistične in protidemokratske ideje, posebej proti narodnostnim manjšinam in delavcem emigrantom. To je rekel Silvo Devetak, jugoslovanski izvedenec v odboru OZN za preprečevanje rasnega razlikovanja, ki je začel poletno zasedanje.

V zadnjem času, je rekel Devetak, so neofašistične skupine, ki se v državi, ki meji z Jugoslavijo, skrivajo pod krinko politične stranke ne le propagirale fašistične in rasistične ideje, ampak so tudi fizično napadle pripadnike narodnostne manjšine, ki tam živi. Po besedah jugoslovanskega izvedenca so taki postopki povzročili veliko zaskrbljenost, ker spominjajo na čase v dvajsetih in tridesetih letih, ko je fašizem poskušal izvesti genocid nad tem istim narodom.

Predstavniki Jugoslavije je poudaril, da je taka dejavnost v neposrednem nasprotju z mednarodnimi obveznostmi, ki so jih sprejele države članice. Zato bi bilo treba v skladu s temi obveznostmi prepovedati ne le tako de-

javnost, temveč tudi organizacije in skupine, ki to delajo, je poudaril Devetak. (dd)

Trajektna proga Ancona-Kardeljevo

KARDELJEVO — V pristanišče Kardeljevo je včeraj priplul trajekt «Balkanija» reške Jadrrolinije, s čimer so odprli sezonsko progo med jugoslovansko in italijansko obalo. Gre za turistično - potniško progo, ki bo do začetka septembra enkrat tedensko povezovala Ancono in Zadar prek Kardeljevega in Korčule. Ladjarja «Balkanija» lahko sprejme 800 potnikov in 130 vozil. (dd)

□ BEOGRAD — Obe največji tovarni rotacijskega papirja v Jugoslaviji sta v prvi polovici leta dobavili založniškim hišam od 10 do 15 odstotkov manj časopisnega papirja. Tovarni v Kriškem in v Sremski Mitrovici sta namreč povečali izvoz v tujino, da si zagotovita devize

Novi zapleti v sindikalnem življenju

Confindustria: Scottijev predlog je nesprejemljiv

RIM — Že tako težavna in zapletena pogajanja med FLM in Federmeccanico s posredovanjem ministra za delo Scottija za doseg sporazuma o novi delovni pogodbi za kovinarje zasebnega sektorja, je včeraj še zaostrela Confindustria. Na seji njenega zveznega odbora je predsednik Vittorio Merloni namreč izjavil, da je ministrov posredovalni predlog nesprejemljiv. Merlonijevo stališče je podprl predsednik Fiata Gianni Agnelli, ki je med drugim dejal, da bi avtomobilski koncern ne pristal na pogodbo, ki bi bila na tej osnovi morebiti dosežena med FLM in Federmeccanico.

Stališče, ki ga je zavzela od tega vprašanja Confindustria, pa ne zrcali gledišč vseh njenih komponent: za odločno nepopustljivost do sindikalnih zahtev so se izrekli predstavniki vseh večjih odbravnav s Fiatom na čelu, medtem ko so predstavniki srednjih podjetij pokazali določeno pripravljenost na zblizanje s sindikatom.

Posel Confindustrie je ponovno otežil položaj ministru Scottija, katerega posredovalni predlog je kakor znano nesprejemljiv tudi za FLM. Hkrati s tem pa je ponovno podaljšal časovni rok, v katerem naj bi bil dosežen sporazum o novi kovinarski pogodbi.

Danes se bodo ponovno pričela pogajanja za obnovitev delovne pogodbe kovinarjev, zaposlenih v malih industrijskih obratih. Včeraj so po vsej državi stavkali tekstilci, kar pa ni ustavilo pogajanj pristojnega sindi-

kata z organizacijo Federtessili za novo pogodbo. Štiriurno stavko so oklicali včeraj tudi delavci prehranbene industrije, ki so ponekod uprizorili tudi protestne manifestacije. Sindikalna kronika beleži še podpis pogodbe za delavce manjših tiskarn, napoved 24-urne stavke (28. in 29. julija) železničarjev avtonomnega sindikata FISAFS - CISAL ter predlog FAIB o oklicu enodnevne stavke bencinarjev v prihodnjem tednu.

Polemike o procesu NOCS

PADOVA — Proces proti pripadnikom posebnih oddelkov policije NOCS, ki jih obtožujejo mučenja ječarja ameriškega generala Dozierja Di Lenarda, povzroča nove in nove polemike. Medtem ko je predvčerajšnjim javni tožilec ob svoji zahtevi za najnižje kazni poudaril, da je proces dokaz pravne moči države, ki je pripravljena soditi sama sebi, da zadosti svojim zakonom, si predvsem socialdemokrati ne dajo miru. Socialdemokratski poslanec Belluscio je včeraj prispel v Padovo, da bi izrazil «solidarnost svoje stranke policiji, predvsem pa članom NOCS, ki jim sedaj sodijo». Belluscio se je predvsem obregnil ob člane «demokratskega sodstva», ki se po njegovem vse preveč ukvarjajo s politiko in premalo s procesi.

Trije člani višjega sodstva sveta, ki so obenem pripadniki «demokratskega sodstva», so izjave ostro obsodili, saj niso procesa proti pripadnikom NOCS sprožili le člani «demokratskega sodstva», za spoštovanje zakonitosti so se namreč zavzeli vsi sodniki.

Zasedanje odbora za sodelovanje med SFRJ in ZRN

Smole in Wurzen v Portorožu

PORTOROŽ — Nemška industrija je pripravljena in zainteresirana, da z jugoslovanskimi gospodarstveniki dolgoročno sodeluje in jih bolj vsestransko vključi v svoje izvozne tokove. To je eden glavnih sklepov 15. zasedanja odbora za gospodarsko, industrijsko in tehnično sodelovanje med SFRJ in ZRN, ki se je včeraj končalo v Portorožu. Delegaciji sta vodila član ZIS Janko Smole in državni sekretar v zveznem ministru za gospodarstvo ZRN Dieter von Wurzen.

Na sestanku so odkrito izmenjali mnenja in proučili probleme ter poskuse, da bi obojestransko koristne pobude čimprej uresničili. Proučili so številna aktualna vprašanja dvostranskih gospodarskih odnosov, posebno pozornost pa so namenili kooperaciji jugoslovanskih delovnih organizacij in zahodnonemških družb.

Na področju naložb in industrijske kooperacije, kjer je precej nerešenih vprašanj, je ena izmed ovir tudi od-

večno administriranje. Kljub temu so do sedaj realizirali 636 sporazumov o industrijskem sodelovanju.

Člani nemškega dela odbora so izrazili razumevanje za jugoslovanske uvozne omejitve in poudarili, da bo v prihodnje vključevanje jugoslovanske tehnologije v skupne projekte najbolj odvisno od jugoslovanskih cen, spoštovanja rokov in kakovosti. Od leta 1978 do konca leta 1982 sta Jugoslavija in ZRN sklenili sporazume o naložbah in industrijskem sodelovanju ter 120 sporazumov o dolgoročni gospodarski kooperaciji. V prvih 5 mesecih letos so sklenili še 19 novih sporazumov.

Glede sodelovanja z drugimi državami pa so jugoslovanski gospodarstveniki izrazili željo, da bi se bolj kot do sedaj vključevali pri celotnem poslu in ne le pri montažnih delih. Skupni nastop v drugih državah bi odprl nove možnosti za večjo prodajo jugoslovanskih izdelkov na tem tržišču. (dd)

SFRJ zmanjšuje razliko med uvozom in izvozom

BEOGRAD — Vrednost jugoslovanskega izvoza je bila v prvem polletju letos 4 milijarde 635 milijonov dolarjev, kar je za 2 odstotka manj kot v enakem času lani. Zmanjšal se je tudi uvoz in sicer za 12 odstotkov. Njegova vrednost je bila 5 milijard 674 milijonov dolarjev.

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko, ki so jih sporočili na včerajšnjem sestanku koordinacijskega odbora gospodarske zbornice Jugoslavije za gospodarske odnose s tujino, se je pokrpite uvoza z izvozom povečala s 74 odstotkov v prvem polletju lani na 81 odstotkov v letošnjem letu. (dd)

Gospodarsko pismo iz Ljubljane

Ponovna zamrznitev cen?

V Jugoslaviji se izteka nenavadno obdobje. Pravkar bo prenehal veljati ukrep zvezne vlade, s katerim je pred letom dni zamrznila vse cene. Nenavadno pa to obdobje ni zaradi same zamrznitve (podobne gospodarske ukrepe sprejemajo v marsikateri državi, pa čeprav se je vsa njih pokazala, da so neučinkoviti), ampak zaradi tega, ker opažamo v tem obdobju močno rast inflacije. Letošnja draginja je na primer večja kot v minulih letih in govorijo, da je ob polletju inflacija že dosegla 36 odstotkov. Zamrznitev cen torej ni uspela, pritisk na podražitev pa je tolikšen, da bi sprostitve cen pomenila skokovito hitro rast inflacije. Ob tem sama vlada napoveduje, da bo morala podražiti nekatere izdelke, predvsem pa vse vrste energije, od elektrike do nafte. S tem pa se podira ena glavnih nalog, ki jo je v gospodarskem načrtu za letošnje leto dobila gospodarska politika: zmanjšanje inflacije.

Skodljivosti nekajletnega nadziranja cen (nad njimi je največkrat na takšen ali drugačen način bedela zvezna vlada oziroma njena administracija) zdaj čedalje bolj prodirajo na dan: opaziti je čedalje več nesmislov; ki jih pravzaprav ne zna nihče več dojeti. Da bo bolj jasno, moramo seveda dati nekaj ponazoril.

V obdobju enega leta se je npr. meso že nekajkrat podražilo. Razlogi, zakaj so v posameznih republikah podražili meso, so razvidni: z višjimi cenami mesa bomo skušali

pospešiti živinorejo, kajti mesa primanjkuje zlasti zato, ker je odličen izvozni artikel. Poleg tega bomo klavnicam zmanjšali izgube. Toda zaradi tega, ker so bile cene zamrznjene in da bi vsaj na zunanji spoštovali zamrznitev, niso dovolili tudi podražitve mesnih izdelkov. Tako so na primer zdaj nekatere vrste suhega mesa cenejšje kot pa so odkupne cene mesa. Vsi, ki so se ukvarjali s proizvodnjo suhomesnatih izdelkov, so opustili izdelavo tistih, ki jim prinašajo izgubo. Ker uradniki določajo cene, je treba za pasjo radost (najslabša vrsta salame) odšteti prav toliko kot za mortadelo (boljša vrsta salame) in le malo manj kot za poltrajno salamo. Pri pločevinki mesnega zajtrka, je treba plačati za pločevino več, kot pa za tisto, kar je v pločevinki. Zaradi tega so začeli v mesnopredelovalni industriji upoštevati vrsto izdelkov in je zato izbira v trgovinah slabša, ali pa kakovost izdelkov silno zmanjšujejo in tako pokrivajo rastoče stroške.

Podobno se dogaja skoraj povsod: ker so pred pol leta podražili mleko, ne pa tudi mlečnih izdelkov, kar naenkrat ni bilo več mogoče dobiti

sirov. Podražili so na primer pšenico in moko, ne pa tudi izdelkov iz moke in spet so nastopile težave pri preskrbi. To so sicer stvari, ki so potrošniku najbolj na očeh, toda zakritih je veliko več. Zato ne sme presenečati, če je na primer Iskra sklicala kar tiskovno konferenco, na kateri je opozarjala, da ji morajo dovoliti podražitev svojih izdelkov, kajti metalurški izdelki so se na primer podražili za 70 odstotkov, končni izdelki pa skoraj nič. Če ji ne bodo dovolili podražitev, bo imela velikanske poslovne izgube.

Zaradi takšnih nerazumnih potez censke politike skušajo podjetja najti najrazličnejše možnosti za podražitev. Največkrat skušajo staremu izdelku spremeniti kakšno malenkost, ga prijaviti kot novega in dobiti na ta način tudi najustreznejšo ceno. Poplava takšnih zahtev je povsem onemogočila administratorje, ki se seveda v vseh teh zahtevah ne morejo znajti in tako ima na primer koprski Cimos že osem mesecev vloženo prošnjo za odobritev cene za nov izdelek (gre za vozilo Citroen BX, ki je zagotovo nov izdelek) pa je ne more dobiti in tudi izdelka ne more prodajati. S tem pa ne more

obračati niti kapitala. Kako naj potem podjetja sodobno gospodarijo in hitreje obračajo kapital kot je na nedavnem zasedanju zvezne skupščine zahtevala predsednica zvezne vlade Milka Planinc.

Ob tem gospodarstveniki in ekonomisti ne prestano poudarjajo, da bi cene nekaterih izdelkov lahko povsem brez skrbi sprostiti. Gre za tiste izdelke katerih ponudba je dovolj velika. Na videz je zvezna vlada to tudi storila, toda naredila tudi nekajake varovalne kroge, zaradi katerih cen ni mogoče svobodno oblikovati. Kljub temu pa inflacija neusmiljeno raste. Ali pa prihaja do zavestnega kršenja dočel zvezne vlade. Nekatera podjetja se namreč odločajo za samovoljno podražitev. To so storili na primer izdelovalci brezalkoholnih pijač, čeprav pri tem ni jasno ali so vendarle dobili tiho privolitve. Tudi Hrvaška in Makedonija sta meso mnogo bolj podražili kot bi ga menda smeli. Kar povzroča velikanski nered pri odkupu. Tako lahko slovenski kmet hitro za služi nekaj milijonov več, če proda živino drugemu kupcu kot pa tistemu, ki pri njem kupuje že deset letja. Najbrž kmata ne gre pretira-

no obsojati za takšno prodajo, kajti izračunali so, da dobi vojvodinski kmet, ki goji koruzo na istih površinah, osemkrat več kot kmet v Sloveniji, ki redi bike. Najbrž je tak izračun precej pretiran, toda tudi če ga močno zmanjšamo, dobimo neupravičene razlike.

Iz vsega tega je razvidno, da so razlike v cenah (ali kakor pravijo censke disparitete) prevelike, zaradi česar so cene izredno nestabilne. Ob zamrznitvi cen pred letom dni je sicer zvezna vlada obljubila, da mora v obdobju, ko bodo cene zamrznjene, zmanjšati censke razlike in da bo to temelj njene politike cen. Zaradi tega je že takrat napovedala, da bo morala nekatere cene popraviti. Toda iz vsakega popravila, ki ga imamo z gospodarstveniki, je razvidno, da so se disparitete še po večje zagnale in da je veliko tovarn, kjer sicer dobro gospodarijo, zašlo v velike poslovne težave prav zaradi tega. Novi zahtevki za podražitev povzbujejo velike skrbi. Bojazen pred tem, da bi se inflacija povsem strgala iz vajeti, je velika. Zvezna vlada ni ponudila še nikakršnega predloga, kaj misli narediti s cenami, kakšno censko politiko bi sli voditi. Gospodarstveniki v podjetjih se najbolj bojijo tega, da po enoletnem zamrznjenju cen nastane nov način za ponovno zamrznitev. Zdi pa se, da bi takšen ukrep za lučali kot bumerang, saj ne bi bilo samo priznanje nemoči.

JOŽE PETROVEČ

Spor med vlado in sodnijsko oblastjo?

Pinochetov poraz: Valdes na svobodi

ČILE — V poznih urah predvčerajšnjega dne je prišlo v santijski sodni palači do pravcatga preobrata. Pri- zivno sodišče je sklenilo, da dejanja, za katera so bili obtoženi demokri- stjanski prvak Gabriel Valdes in dva druga demokristjana, niso kazniva. Zato je sodišče ukazalo, naj priprte (pred 5 dnevi) torej, takoj izpustijo na svobodo. V včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah so tako prišli na svo- bodo Valdes, Jorge Lavandero in Jo- se De Gregorio. Istočasno pa ne sme- mo pozabiti, da so oblasti že nekoliko prej izpustile iz zaporu več sindikal- nih voditeljev, medtem ko je za zap- ahi ostal še vedno predsednik sindika- ta rudarjev bakrenih rudnikov Rodol- fo Seguel.

Ugibanja o političnem ozadju izpu- stitve na svobodo treh demokristjan- skih veljakov so številna. Najbolj prepričljive pa so domneve, da je v tem primeru sodnijska oblast ušla iz rok Pinochetovih samodržcev.

O tem pričajo prejšnji dogodki. Predvčerajšnjim so bile na sodišču si- lovitte demonstracije (več kot tisoč ljudi) ob zahtevi, da Valdesa izpu- stijo na svobodo. Čilska vlada je po- skušala vse mogoče in nemogoče, da bi preprečila osvoboditev demokri- stjanskega prvaka in njegovih somi- ljenikov. Med drugim je zaporedoma, večkrat, zavrgla sestavo prizivnega sodišča.

V tem trenutku je prišla do določe- ne veljave osebnost predsednika vr- hovnega sodišča Retamala, ki je s svojo avtoriteto ukazal, naj se nemu- doma sestane 8. sekcija prizivnega sodišča, ki je potem ukrepala v smi- slu osvoboditve priprtih demokristjan- skih voditeljev.

Pri tem je treba upoštevati eno o- koliščino. Sodišče je razsodilo, da de- janja, zaradi katerih so bili priprti Valdes in tovariši, niso kazniva. Česa pa jih je bremenila obtožnica? Da so sodelovali pri tiskanju letakov, ki so pozivali na sodelovanje pri tretjem protestu ter so s tem zagrešili pre- vrtniško dejanje. Ali bodo odslej na- prej sodišča sklepala po tej razsodbi? Brez dvoma gre za precedens, ki je zelo nevaren za Pinocheta.

Kakšne politične sile pa so prispe- vale k osvoboditvi Valdesa? Brez dva- ma notranje (čilska KD, demokrati na splošno), v veliki meri pa tudi zu- nanje. Pinochetov režim je doživel ob- sodbo evropske «deseterice», predse- dnik Pertini je zahteval naj OZN ob- sodi politično represijo v Čilu, prote- sti v ZDA in v Venezueli ter še pose- bej nastop papeža Janeza Pavla II.

Kot smo že omenili pa Rodolfo Se- guel ostaja v zaporu. Razen o mani- festacijah v Concepcionu ni bilo do se- danj slišati o drugih pomembnejših pro- testnih pobudah. Vesti iz rudarskih re- virjev, kjer je Pinochetova diktatura najbolj neusmiljena (Seguel za za- pahi, stotine in stotine rudarjev ob delo zaradi sodelovanja pri protestih) so nične. Gospodarska kriza je na vrhuncu ob visoki inflaciji in brezpo- selnosti. Pinochetov sen o absolutni tržni, kapitalistični svobodi se je raz- bil ob čereh gospodarske krize. Na voljo je še samo korenita politična re- šitev.

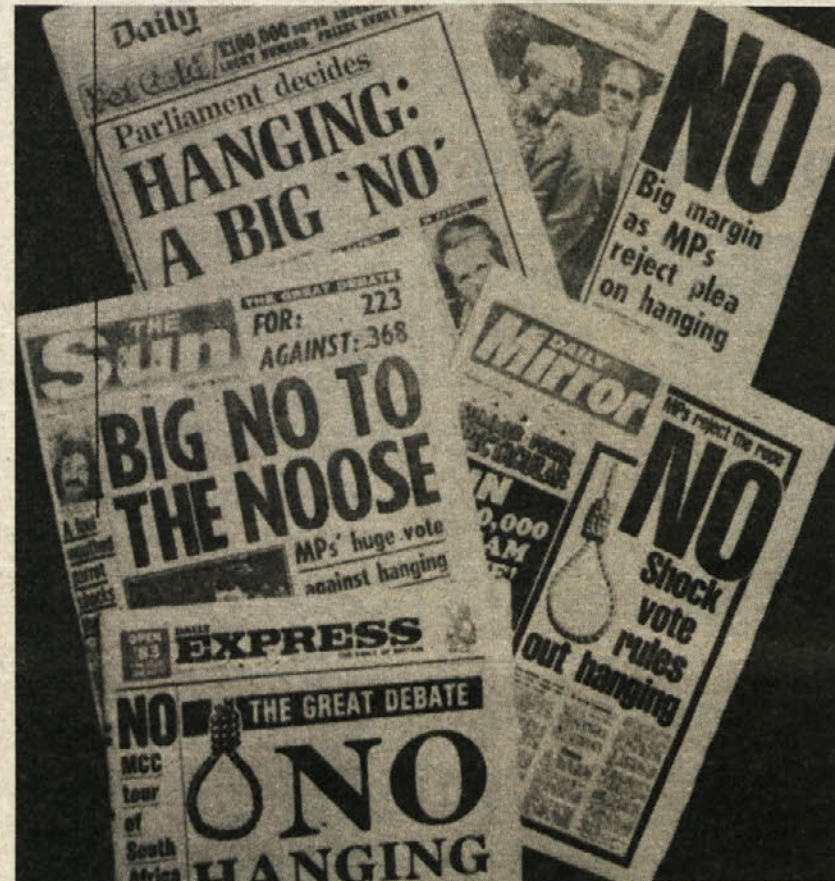
□ BONN — V Zvezni republiki Nem- čije zabeležijo vsako leto od 70.000 do 140.000 posiljenih žensk. Podatek je razviden iz ankete neke feministične skupine v zahodnem Berlinu. Ženske prijavijo komaj 7000 nasilnih dejanj.

Demonstracije v Santiagu.

(Telefoto AP)

Nič več vešal na Angleškem

LONDON — Vešalom je tudi v An- gliji dokončno odklenkalo: spodnji dom angleškega parlamenta je pre- teklo noč z veliko večino glasov za- vrnil možnost ponovne vzpostavitve smrtnne kazni na Otočju, s čimer je bila po pisanju uglednega «Timesa» izključena tudi možnost, da bi se an- gleški parlament še kdaj ukvarjal s tem kočljivim problemom.

Poslanci so bili pozvani, da gla- sujejo o petih popravkih k ustrezne- mu členu kazenskega zakonika in o globalni resoluciji o ponovni uvedbi smrtnne kazni. Posamezna glasovanja so dala naslednje rezultate: smrtna kazen za teroristična dejanja 361 pro- ti, 245 za; smrtna kazen za uboj po- lijskega agenta 344 proti, 263 za; smrtna kazen za uboj zapornega pa- znika 348 proti, 252 za; smrtna ka- zen za uboj s strelnim orožjem ali z eksplozivom 374 proti, 204 za; smrt- na kazen za uboj med krajo 369 pro- ti, 194 za. Globalna resolucija za po- novno uvedbo smrtnne kazni 368 pro- ti, 223 za. Zlasti rezultat zadnjega glasovanja (razlika 145 glasov) kaže na to, da ima zdrava pamet le še domovinsko pravico tudi na Angle- škem. Zanimivo je pri tem, da je «železna dama» M. Thatcher glaso- vala za uvedbo smrtnne kazni za te- roriste.

Na sliki: Naslovi britanskih časo- pisov z rezultati glasovanja.

Pogajanja SZ-ZDA glede disidentov?

MADRID — SZ in ZDA naj bi za- čele tajna pogajanja za osvoboditev nekaterih sovjetskih disidentov na ro- bu madrijske konference o varnosti in sodelovanju. Tako trdi španska ča- sopisna agencija Efe, ki se sklicuje na viro KEVS. Po poročanju iste a- gencije bi osvoboditev Saharova, Or- lova in Saranskega bila vzporedna z zaključkom madrijskega zasedanja in korak naprej v popušcanju napetosti.

Glede poteka konference same pa gre zabeležiti, da se je vrnil v Ma- drid šef ameriške delegacije Max Ka- pelman. Ob prihodu je Kapelman iz- javil novinarjem, da želi čimprej za- ključiti pogajanja. Dodal pa je, da konferenca najbrž ne bo končana v juliju, «saj bo treba vnesti nekatere popravke v zaključni dokument».

Poljska bo spremenila ustavo

VARŠAVA — Pozornost zunanjeja sveta je te dni osredotočena na doga- janja na Poljskem, kjer naj bi ob na- rodnem prazniku 22. julija odpravili vojno stanje. Včeraj se je v Varšavi sestal parlament (sejm) z dnevnim redom, ki predvideva na prvem me- stu razpravo o zakonskem osnutku, ki uvaža vrsto amandmajev v besedilo državne ustave. V mestu je medtem potekala manifestacija v podporo «So- lidarnosti», katere se je udeležilo o- krog 1500 ljudi. Manifestanti so se razšli po nastopu policije.

Poljski državni svet je medtem po- milostil 687 ljudi, ki so jih v zadnjem času obsodili na zaporne kazni zara- di «političnih» prekrškov in prekrškov zoper zakon o vojnem stanju. Ameri- ški državni tajnik Shultz pa je s svo- je strani včeraj v New Yorku izjavil, da bodo ZDA in zavezniški odpravili gospodarske sankcije proti Poljski, če bo varšavska vlada začela odpravljati vojno stanje.

Atentat na sindikalista

BUENOS AIRES — Sindikalni vo- ditelj Raul Giovannini je prejšnjo noč srečno ušel atentatu. Giovannini pri- pada sindikatu državne ustanove za elektriko.

Predsinocnjim je bil sindikalist pred svojim domom v četrti San Fernando (predmestje Buenos Airesa). Mimo hi- še sta pridrela dva avtomobila, a iz njiju je več neznanecv istočasno streljalo z brzostrelkami. Giovannini se je rešil, ker se je takoj vrgel na tla.

Sindikalist Giovannini vodi sedaj v sindikatu («Luz i Fuerza») preiskavo o domnevnem primanjkljaju 65.000 dolarjev v letih 1976 - 1982, ko je sin- dikat vodil komisar, ki ga je imenovala vojaška vlada.

Nadpoprečni pridelek žitaric v SZ

MOSKVA — Po mnenju nekat- erih opazovalcev, naj bi letošnji pridelek žitaric v Sovjetski zvezi do- segel 205 - 210 milijonov ton, kar bi predstavljalo največji pridelek v zadnjih petih letih (po petletnem raz- vojnem načrtu bi moral pridelek znašati 239 milijonov ton). Po letu 1978, ko so v skladišča spravili 237 milijonov ton žitaric, se letni pride- lek nobeno leto ni dvignil nad 200 milijonov ton. Letošnji ugodni potek kmetijske kampanje razlagajo z ide- alnimi vremenskimi pogoji. Kljub do- bri letini pa bo ZSSR — vedno po mnenju zahodnih opazovalcev — mo- rala tudi letos uvoziti velike koli- čine žitaric (od 25 do 35 milijonov ton) iz tujine. V poštev pridejo pred- vsem dobave iz ZDA, Kanade, Au- strije in Argentine.

Jaser Arafat v Bagdadu

BAGDAD — Predsednik PLO Jaser Arafat je od včeraj v Bagdadu, kjer se z iraškimi voditelji pogovarja o stanju na Bližnjem vzhodu in se zla- sti o razkolu v palestinski organiza- ciji. Arafat, ki je prišel v Bagdad iz Tunisa, se je takoj po prihodu se- šel z iraškim zunanjim ministrom Azizom.

Po vesteh iz Tunisa je Arafatov obisk v Bagdadu prva etapa daljšega potovanja po državah Perzijskega za- liva. Arafat naj bi si namreč skušal zagotoviti podporo teh držav glede spora s Sirijo, ki jo predsednik PLO dolži, da je podprla upor v vrstah Al Fataha.

Tass: Ni pogojev za srečanje med Reaganom in Andropovom

MOSKVA — Z načelnega stališča je želeli, da bi čimprej prišlo do srečanja na vrhu Andropov - Reagan, vendar zaenkrat ni pogojev, da bi do tega sestanka prišlo. To je, v skrajni sintezi, stališče, ki ga je objavila so- vjetska časopisna agencija Tass v odgovor na poziv ameriškega senata in na pisanje nekaterih ameriških listov, po mnenju katerih bi bil sedanjí trenutek ugoden za sestanek voditeljev obeh supersil.

Ameriška politika sile, tekma v oboroževanju, poskus ZDA, «da bi za vsako ceno spremenile jedrsko ravnotežje v Evropi», poskus, da bi «Washing- ton tudi z jedrsko grožnjo vsiljeval drugim svojo voljo», piše agencija Tass, so dejavniki, ki v bistvu onemogočijo srečanje na vrhu. Časopisna agencija citira v svojem komentarju sovjetskega zunanjega ministra Gromika, po čigar mnenju bo srečanje Andropov - Reagan mogoče le, «ko bodo ZDA doka- zale, da so pripravljene na resna in konstruktivna pogajanja.»

V zaključku sovjetska agencija obtožuje ameriško vlado, da noče spre- meniti odnosa do SZ, da z besedami sicer poudarja koristnost srečanja na vrhu, z dejstvi pa tako srečanje onemogoča.

Turški diplomat ubit

BRUSELJ — Tajna armenska voj- ska za osvoboditev Armenije (ASALA) je včeraj ubila v središču Bruslja, v četrti veleposlaništev, turškega di- plomata Goksina Duruuna Aksoya. A- tentat je bil izveden ob 10.30, ko se je Aksoy pripravljal, da se odpelje s svojega doma z avtom na turško veleposlaništvo.

Atentator (30 let, 170 cm visok, o- blečen v kavbojke) je ustrelil dva- krat s pištolo kal. 22 španske proiz- vodnje ter zadell diplomata v glavo. Ko je prišel na kraj atentata rešilni avto, Aksoy ni bilo pomoči. Ne ve se še, kakšno funkcijo je Aksoy o- pravljjal na veleposlaništvu.

Armenska vojska za osvoboditev je doslej izvedla v Bruslju najmanj dva atentata: včerajšnjega in dva bom- bna atentata v maju (na neko turško turistično agencijo in na neki drugi

turški urad). Leta 1978 je pred pro- stori finančne sekcije turškega vele- poslaništva eksplodirala bomba (brez žrtve). Leta 1980 pa je bil izveden atentat na urade turškega letalskega prometa. Za ta dva atentata si ni nihče prevzel odgovornosti.

□ PARIZ — Preteklo noč so na Kor- ziki zabeležili 5 atentatov, ki so sicer povzročili precejšnjo gmotno škodo, k sreči pa nobene človeške žrtve. Vsi atentati, razen v predmestju Ajaccia, kjer je eksplodirala bomba pred neko banko, so bili uperje- ni proti stanovanjem trgovcev in funkcionarjev. V kraju San Martin di Lota nedaleč od Bastie, je eksplo- dirala bomba pred stanovanjem ne- kega sodnika, ki je bil že v prete- klosti tarča atentatov.

Čad: Habre prodira proti severu

NAIROBI — Vlade sile pod vodstvom čadske- ga predsednika Hisena Habreja so po tistem, ko so ponovno prevzele nadzorstvo nad strateškim mestom Abeche na zahodu, začele prodirati proti severu, to je mestu Faya - Largeau, ki so ga demokristjanske sile binšega predsednika Gukuni'a Wed- deya zavzele na začetku svoje ofenzive pred tremi leti. Poveljnik uporniških sil, general Djogo, je, potem ko je ukazal evakuacijo mesta Abeche, od- potoval iz Faya-Largeau v mesto Sebha na jugu Libije, očitno z namenom, da se sestane s pol- kovnikom Gadafijem.

Vladnim silam je v bojih za Abeche osebno poveljeval Habre, ki je ocenil, da je izhod te bitke ključnega pomena za nadaljnji potek voj- ne. Spopadi so bili izredno hudi, zlasti na obrobju mesta, in tuji novinarji, ki so včeraj obiskali A- beche, so videli po ulicah na desetine trupel. Ura- čniki so navedli, da je bilo v bitki 600 uporniških vo- jakov ubitih, ranjenih ali zajetih. Vlade sile naj bi nato zavzele še tri kraje severno od Abecheja, vključno z Um Chalubo, vendar uporniki to zani- kajno in trde, da so ustvarili novo obrambno črto na severu.

Kaže, da so se uporniške sile morale umak-

niti zaradi novega sodobnega francoskega oro- žja, ki ga je dobila Habrejeva vojska, in ker jim je začelo primanjkovati goriva in streliva. Ge- neral Djogo, načelnik štaba Gukunijevih sil, pa je rekel, da so bili odločilnega pomena za izhod bitke zairski oklepniki in vojaki, ki da so sode- lovali v bojih, kar pa očividci v Abecheju niso potrdili. Kot tudi niso potrdili trditve druge stra- ni, da so na strani upornikov sodelovali Libijci.

V N'Djameno je že dopotovala polovica od do- datnih 1.750 vojakov, ki jih je Zaire poslal Ha- breju skupaj s tremi «miragis». Očitno zaradi te zairske intervencije je general Djogo odpotoval iz Faya-Largeau v Sebho na jug Libije, da bi se najbrž dogovarjal o libijski intervenciji na stra- ni upornikov. Gukuni Weddeye je že poprej izjav- ljal, da bo v primeru tuje intervencije na strani Habreja zaprosil za pomoč Libijo in druge prija- teljske države, ki so mu že dale tovrstne obljube.

Gukuni je zunanji minister Mohamed Nur Adam Bakra je medtem v Adis Abebi izjavil, da bo Čad postal «zairski Vietnam». Kot je rekel, so v ozadju zairske intervencije ZDA in Izrael in sicer v okvi- ru «imperialističnih načrtov o destabilizaciji ne le Čada, ampak tudi Angole, Konga in Libije». Kaže

torej, da želi Gukuni Weddeye v zvezi s čadskim sporom mobilizirati na svojo stran naprednejše afriške države, kar bi lahko imelo za posledico novo delitev celine na dva tabora.

Tudi etiopski voditelj Mengistu Haile Mariam, predsednik Organizacije afriške enotnosti (OAE), je znova obsodil zairsko intervencijo v Čadu. Med obiskom romunskega predsednika Ceaucesca, ki je na turneji po celini, je rekel, da je to interni spor in da bi morali poiskati zanj rešitev v skladu z listino OAE, brez slehernega tujega vme- šavanja, bodisi afriških ali neafriških držav. Men- gistu je o čadskem sporu sklical za jutri v Adis Abebi sestanek devetčlanskega odbora OAE.

Tisk v Kemiji se zavzema za to, naj bi OAE «enkrat za vselej» našla rešitev za čadski spor, na temelju politične sprave, ker vsakršno tuje vmešavanje prinaša na celino nevarne preceden- se. Vendar pa OAE, ki je že večkrat reševala spor v Čadu, ne bo imela lahke naloge. Sudanski predsednik Nimeiri je denimo predlagal, naj bi Libijo izključili in OAE, zaradi agresivne deojav- nosti v Afriki in to ne le v Čadu, ampak na vsem območju od Senegala tja do Sudana.

TIT DOBERŠEK

Mesec dni po škvadrastičnih pohodih

NOVI ODGOVORI FAŠISTOM

Škvadrastično nasilje po naših vaseh ne bo kar tako pozabljeno. Da ne bi utonilo v birokratskem in političnem mrtvilo in da bi absolutno preprečili nadaljnja divjanja, je še posebna skrb enajstih domačinov iz Lonjerja, Bazovice in Padrič, ki so na lastni koži okusili tako pred kot med »volilno kampanjo« surovo nasilje tržaških fašistov. Sinoči so se skoraj vsi zbrali v prostorih društva »Pečar« v Lonjerju na sestanku, katerega sta se udeležila tudi novoizvoljeni senator KPI odvetnik Battello in občinski svetovalec KPI Monfalcon.

Minil je skoraj mesec od dogodkov v Lonjerju. Milko Kjuder še vedno boli v prsnem košu, Stojan Sancin pa ima — osemnedevni prognozi navkljub — še črno podpluto pod desnimi očesom. Skupno z Enzom Forausem in Pavlom Kranjcem so pred dnevi vložili pri odvetniku Ulcigralu prijavo na račun fašističnih pretepačev zaradi osebnih poškodb. Isto nameravajo storiti tudi štirje Bazovci (Marija in Silvan Žagar, Dario Crociati in Silvester Grgič), katere je podlo pretepla pred bazoviškim spomenikom tolpa mladih fašistov v nedeljo 15. maja nekaj po polnoči. Ko se 4. junija Grilzovi pajdaši prvič

prišli v Bazovico, so ranili Adrijana Kalca iz Padrič in Bruna Čuka. K seznamu je treba prišteti še Kazimira Majovskega s Proseka, ki ga je lažje ranil strel iz pištole.

Če je ta poteza predvsem osebne-ga značaja, je prizadetim še bolj na tem, da se politično iztrebi fašistično rovarjenje. Zato so z zadovoljstvom sprejeli vest, ki sta jo prinesla Monfalcon in Battello, da je KPI že sestavila posebno dokumentacijo o fašističnih pohodih po kraških va-

seh in ki jo bo odvetnik Battello izročil glavnemu državnemu pravdniku.

Kot sta sinoči poudarila, bo ta novi dosje izpopolnil onega, ki ga je o fašističnem rovarjenju in nasilju v letih 1977-1983 KPI že predstavila sodstvu maja. Z njim bodo ponovno dokazali — če je sploh potrebno — da ne gre za ločene primere fašističnega nasilja, ali za »akutizacijo« med volilno kampanjo, ampak za načrtno kriminalno dejavnost prevratniške tolpe.

Župan Švab sprejel prof. Tagliaferra

Župan občine Dolina Edvin Švab je včeraj dopoldan sprejel dr. Enrica Tagliaferra, predsednika tržaške Lege Nazionale.

Do srečanja je prišlo na željo samega predsednika v zvezi z ureditvijo bazoviške fojbe.

Župan je potrdil že napovedano pripravljenost za srečanje s tržaško občinsko upravo, ki je izdelala načrt za ureditev omenjenega prostora.

Poseg sen. Gerbec za podčastnike finance

Senatorica Jelka Gerbec je naslovila na finančnega ministra interpelacijo, v kateri sprašuje ministra, kako misli odpraviti nerazumljivo diskriminacijo na račun podčastnikov finančnih stražnikov, ki so svojo službo opravljali že pod ameriško vojaško upravo. Slednji so namreč iz nerazumljivih razlogov izostali iz raznih zakonskih predpisov, ki dajejo bivšim podčastnikom ameriške vojaške uprave iste pogoje za napredovanje kot drugim.

Roberto Treu novi pokrajinski tajnik

Zamenjava v vodstvu CGIL

Roberto Treu

Mauro Gialuz

Roberto Treu je novi pokrajinski tajnik CGIL; prevzel je mesto Maura Gialuza, ki je bil v prejšnjih dneh izvoljen za tajnika deželne CGIL.

Ta odločitev je padla na zadnji seji glavnega sveta NCCdL/CGIL iz Trsta, ki je bila v dvorani Ljudskega doma v Križu. Po obširni razpravi o sedanjem sindikalnem položaju, o poteku pogajanj za obnovo delovnih pogojev in o gospodarskem položaju, v okviru katerega je bilo še posebej obravnavano emergentno stanje zaposlitvenega problema v naši pokrajini, je glavni svet CGIL vzel na znanje odstop tovariša Maura Gialuza, ki je bil, kot rečeno, v prejšnjih dneh izvoljen za tajnika deželne CGIL (glavni tajnik deželne CGIL je Giovannino Padovan). Proučil je nato vprašanja, ki so bila povezana z Gialuzovo zamenjavo ter z aklamacijo za novega glavnega tajnika NCCdL/CGIL izvolil tovariša Roberto Treua.

Po sklepu glavnega sveta bodo pokrajinsko tajništvo sestavljali Roberto Treu kot glavni tajnik, Laura Sardella kot dodatna glavna tajnica ter Lucio Albrizio, ki bo opravljal posle tajnika. Novo izvršno komisijo pa bodo sestavljali: Lucio Albrizio, Anton Giulio Bua, Clyde Cofone, Riccardo Devescovi, Dino Fonda, Paolo Macaluso, Giuliano Mauri, M. Teresa Mecchia, Ivana Placer, Sergio Pontin, Laura Sardella, Roberto Treu in Giorgio Uboni.

V okviru prve porazdelitve nalog v izvršni komisiji je bila Ivana Placerjevi poverjena odgovornost, da sledi problemom, ki se tičejo zaščite slovenskih delavcev, dosledno z obvezanostmi, ki jih je prevzela NC Cdl/CGIL v okviru zaščite pravic slovenske narodnostne skupnosti v naši pokrajini.

Glavni svet CGIL se je ob zaključku zasedanja toplo zahvalil tovarišu Gialuzu za konstantno delo v teh letih pri vodenju NCCdL/CGIL in za bistveni prispevek, ki ga je nutil v boju in za dosežkom tržaškega delavstva. Zahvalil se je tudi ostalim tovarišem, ki so zapustili tajništvo in izvršno komisijo ter prevzeli druge odgovornosti v okviru organizacije.

Rajonski sveti

Za rajonske svete se poletne počitnice v bistvu še niso začele. Njihova dejavnost je te dni še bolj intenzivna kakor sicer. Danes, ob 19.30 se sestane svetoivanski rajonski svet (Rotonda del Boschetto 3/f). V torek, 19. julija se sestane rajonski svet za štedenje in Čarolo (Ul. Ronchetto 77), v sredo, ob 20.30 pa za Novo mitnico (Ul. Battistini 1).

Pester spored festivala KPI

V prostorih tržaškega velesejma na Montebellu se jutri prične pokrajinski festival komunističnega tiska. To bo enotedenski splet najrazličnejših gledaliških, glasbenih, filmskih in drugih predstav, ki jih bo, kot običajno povezovala družabnost ob raznovrstnih specialitetah. Festival naj bi bil skratka priložnost za prijeten odhiti, pa tudi za kulturna doživetja. Zato so prireditelji poskrbeli za vse okuse, kot je bilo poudarjeno med včerajšnjo tiskovno konferenco, na kateri so v podrobnostih orisali in obrazložili enotedenski spored kulturnih večerov.

Ljubiteljem filmske umetnosti bodo postregli s petimi novjšimi avstralskimi filmi: jutri in v nedeljo, ob 19.30, s filmom Petra Weira »Picnic ad Hanging Rock«, v torek in sredo »Gli anni spezzati« tudi Petra Weira, v četrtek »Al primo chiarore dell'alba« Kena Hannana, v petek »L'ultima onda« Petra Weira in v soboto in nedeljo »Breaker Morant« Bruceja Beresforda.

Gledališki del bo obsegal nekaj zelo zanimivih uprizoritev. Jutri, ob 21.30 bosta nastopila Lucia in Paolo Poli v »Paradoksu« Alda Palazzeschija. V nedeljo bo nastopila skupina »Teatro Studio«, v ponedeljek pa bo recitiral Zavattinija igralec Vittorio Franceschi. Giorgio in Nicola Pressburger sta napisala »Zgodbe VIII. okraja«, ambientirane v Budimpešti, ki jih bodo brali v torek. V petek se bo predstavila znana kabaretna skupina »Le balcon«, ki jo sestavljajo Noemi Calzolari, Boris Kobal in Sergij Verč.

Pester bo tudi glasbeni spored. Naj omenimo, da bosta v nedeljo, ob 20. uri nastopila slovenska kantavtorja Jani Kovačič in Mateja Koležnik, festival pa bo prihodnjo nedeljo, 24. julija, zaključil Tržaški partizanski pevski zbor. Vmes bo seveda še veliko drugih pobud.

Dobra volja, toda...

Pri Brišičkih bo tudi letos večdnevni poletni praznik, ki se ponavlja že nekaj let. Praznik najavljajo pisani plakati, izdelani tako, da jih težko prezre, kdor gre mimo. Še zlasti pa jih bo težko prezreti slovenski človek, ki bo z njih prebiral slovenski naslov praznika. Prireditelji so sicer naredili korak v smeri dvojezičnosti, a očitno pozabili, da je treba poskrbeti tudi za spodoben jezik.

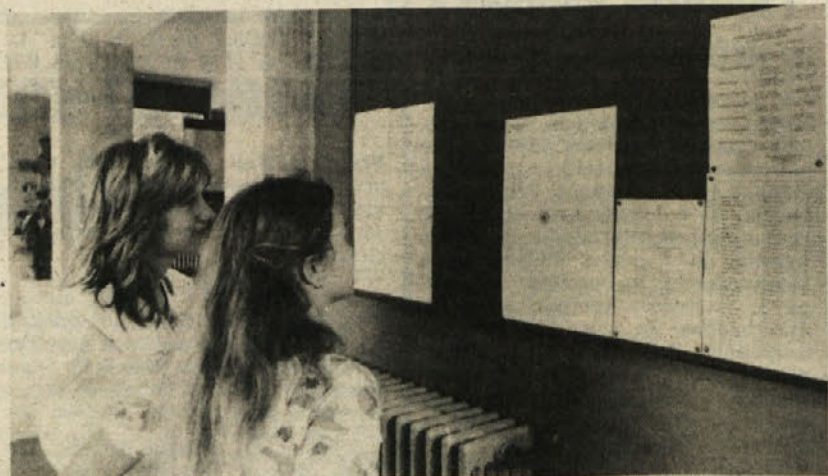
Izidi matur na poklicnem zavodu in klasičnem liceju

Na klasičnem liceju in na poklicnem zavodu za industrijo in obrt so včeraj objavili rezultate zrelostnih izpitov. Veselje, razočaranje ali celo jeza, to so bili občutki, ki so spremljali dijake ob ogledu ocen.

Na poklicnem zavodu »Jožef Stefan« so bili rezultati naslednji: Marco Della Schiava (Oddelek za kemijske operaterje - KO) 40/60, Alessandro Dovgan (Oddelek operaterjev za radio in televizijo - RTV) 38/60, Ivan Gombač (RTV) 37/60, Vera Gulič (KO) 42/60, Mario Ianežic (Oddelek za mehanike - M) 36/60, Valter Jarc (KO) 36/60, Igor Pertot (KO) 42/60, Elio Scarpa (M) 52/60, Alessandro Sedmach (KO) 45/60, Monica Sossi (KO) 45/60, Flavia Tercon (KO) 54/60, Marko Turk (RTV) 50/60, Massimiliano Vecchiet (RTV) 45/60, David Zahar (M) 40/60, Arianna Zocchi (KO) 45/60. Vsi kandidati poklicnega zavoda so izdelali.

Rezultati klasičnega liceja »France Prešeren«: Gabriella Bezin 42/60, Andrej Kostnapfel 39/60, Pietro Kuk 36/60, Sara Milič 36/60, Katerina Modic 56/60, Franca Poropat 52/60, Suzanna Skabar 42/60, Ines Skabar 46/60, Martina Slokar 45/60, Egon Stefančič 36/60, Eva Tinta 40/60. Vsi kandidati klasičnega liceja so izdelali.

Na sliki: Na klasičnem liceju so dijaki prebirali ocene brez strahu (na gorji sliki), vsi so pač izdelali. Dijaki učiteljskega »A. M. Slomšek« pa so komaj včeraj stopili pred maturitno komisijo, da bi opravili ustni del izpita. Čez nekaj dni pa bo tudi za njih konec nerazve in truda... (Spodnja slika).

Po 35 letih bodo lahko ponovno obiskali svoj dom

Furlanijo bo jeseni obiskalo 70 prirediteljnih izseljencev, ki živijo že več kot 35 let v Argentini in niso v tem času imeli priložnosti ali dovolj finančnih sredstev, da bi obiskali svoj rojstni kraj. To možnost jim daje deželni odbor, ki je v preteklih dneh odobril prispevek 165 milijonov lir ustanovi Friuli nel mondo, ki ima nalogo, da organizira akcijo.

Pozitiven obračun festivala v Miljah

V Miljah se je zaključil 6. mednarodni festival mladinskega gledališča. Letos so organizatorji beležili res izreden uspeh, saj je v devetih dneh trajanja manifestacije obiskalo miljske ulice in trge nad 20 tisoč ljudi, med katerimi je bilo največ mladih in otrok. Orazio Bobbio, predsednik umetniške komisije mednarodnega festivala je dejal, da bo prav ta vsekakor nepričakovani uspeh odločno pomagal pri razmahu mladinskega gledališča, ki ga prevečkrat postavljamo na drugo mesto.

Na gradu Sv. Justa se nadaljujejo baletni večeri. Po izredno uspešnih nastopih svetovno znanega mojstra baleta Rudolfa Nurejeva in plesnih skupin iz Bostona ter Moskve, se bo tokrat tržaškemu občinstvu predstavila skupina iz Kolumbije. Južnoameriški plesalci bodo nastopili v torek, 19. in sredo, 20. julija, s spletom raznovrstnih tipičnih folklornih plesov. Kolumbijska skupina je svetovno zaslovela pred tremi leti, ko je na mednarodnem festivalu v Veranu na Korziki prejela zlato kolajno.

Raje v socialno službo kot v vojašnico

Vedno več je mladeničev, ki iz moralnih razlogov nasprotujejo vojaški dolžnosti in vložijo odgovorni ministrijski komisiji prošnjo za odsluženje vojaškega roka v socialnih službah. Kaže pa, da je tudi vedno več takih, čigar prošnje komisija zavrne. Med njimi sta prejšnji mesec bila tudi Tržačana Federico in Riccardo, ki trdit, da je komisija navedla v obrazložitvi »nesprejemljive in izmišljene« razloge za odklonitev.

Proti takemu ravnanju je odločno protestiralo tudi tržaško tneh nasilno združenje, ki sestavlja v teh dneh zbor odvetnikov iz vse dežele. Leti naj bi stali ob strani oporečnikom, ko bodo predstavili priziv. Združenje zato vabi vse zainteresirane, naj telefonirajo na št. 415-649 v Trstu.

Sinoči je bilo 43-letni Italij Milocchi por. Bove iz Ul. delle Docce 5/1 vsega dovolj, še največ pa moškega pretepanja. Pred pomolom Bersaglieri se je vrgla v morje in skoraj bi utonila, če je ne bi rešil policijski agent, ki jo je z veliko muko potegnil na suho. V bolnici so jo sprejeli na oddelku za diagnozo in zdravljenje, kjer ji bodo pomagali iz globoke depresije.

Ob tragični izgubi Nika Samse izrekajo globoko sožalje ženi, hčerki, staršem in ostalim sorodnikom Dolenčevi iz Devinščine.

Ob težki izgubi Alojzije Slavec vd. Korošec izreka svojcem iskreno sožalje KD France Prešeren.

Mladi iz zamejstva bodo šli na Mladinske delovne akcije

Na raznih zveznih mladinskih delovnih akcijah (MDA) v Sloveniji in Jugoslaviji so se pričele že druge izmene. Na republiških pa so na delovnih brigadirjih prvih izmen. Na obmojnem primorskem pasu je v teku precej teh akcij: tako je v Kobariču zvezna MDA - Posočje 83, na Vipavskem Vipava 83, pri Kostanjevici na Krasu republiška MDA - Kras 83, na Koprskem pa zvezna MDA - Istr 83.

Na vseh akcijah poteka delo po zastavljenem programu, kar potrjuje uspešnost posameznih brigadirjev, oziroma brigad. Kot smo že v našem dnevniku poročali, bodo tudi letos mladi iz zamejstva sodelovali na mladinskih delovnih akcijah v Sloveniji. V mesecu avgustu naj bi se namreč

mladi s Tržaškega in Goriškega vključili v brigado iz Sežane, ki bo sodelovala na MDA - Posočje 83 v Kobariču. Ravno v tej zvezi smo se povezali z brigadirskim štabom v tem kraju in se pozanimali o tamkajšnji stvarnosti. Brigadirji so nam potrdili, da je vzdušje v tej drugi izmeni na akciji izjemno, poleg tega pa tudi široka paleta dejavnosti se dnevno in redno odvija. V Posočju so v tej izmeni brigadirji iz Gevelje, Glogovca, Grocke, Metlike; poleg tega pa še prvič brigada sinov jugoslovanskih izseljencev iz Nemčije. Dobro razvite so tudi rekreacijske športne dejavnosti ter sodelovanje z lokalnimi dejavniki. Naj k temu še dodamo, da sodeluje na akciji tudi planinska delovna brigada «Triglav», ki biva na planini Polog, kjer ureja planin-

ske pašnike. Ostali brigadirji, kar je tudi letošnja značilnost akcije, delajo na različnih delovnih in se hitro selijo iz enega kraja v drugi. Ti brigadirji pa v glavnem urejajo telefonsko omrežje, pašnike, črednike za ovce in pa gradijo vodovod. V zaključku naj še dodamo, da se mladi iz zamejstva, ki nameravajo sodelovati na letošnjih mladinskih delovnih akcijah v Sloveniji lahko obrnejo na sedež Mladinskega odbora SKGZ v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 744-426) in v Gorici (Ul. Malta 2 - tel. 846-44), kjer se lahko vpišejo in prejmejo vse potrebne informacije. Zamejska mladina se lahko prijavi za mladinsko delovno akcijo Posočje 83 v mesecu avgustu ali pa tudi za druge akcije.

Iz delovanja skupine «Stu ledi»

Številna vabila na gostovanja

Letos je tržaška folklorna skupina Stu ledi praznovala desetletnico delovanja in reči je treba, da je v njenem primeru ta obletnica resnično zaznamovala dosego pomembnega cilja in obenem važno prelomnico. Prvi zunanji znak, da je skupina resnično zrasla, je bilo lansko uspešno gostovanje po Sardiniji v okviru mednarodnega festivala ljudske izraznosti «Sa ferula». Od takrat je skupina prejela celo vrsto vabil na nastope daleč od Trsta. Res je, da je vsak nastop pomemben, toda vabilo od daleč človeka segreje pri sre in mu da večje zaupanje vase.

Tako vabilo «od daleč» je bilo na mednarodni folklorni festival v S. Antonio Abate pri Neaplju, kjer je skupina predstavila novi tržaški splet, ki ga je pripravila za desetletnico obstoja in ponazarja staro kmečko «oh-

cet». Poleg tega je skupina s sporedom desetletnice nastopila tudi v Domu španskih borcev v Ljubljani — na nastop v slovenskem glavnem mestu je ponosna vsaka skupina, ker pomeni nekakšno spricevalo o njeni kakovosti.

V soboto, 9. julija, pa je skupina nastopila v Milanu v okviru tridnevnega praznika, ki ga je priredil enotni svet federacije CGIL - CISL - UIL v parku Ul. Conte Rosso v Lambrateju. Pobuda za prireditve tega praznika je izšla iz predloga, da bi ulice okrog malega parka zaprli za promet in tako ustvarili cono za pešce, kjer bi se lahko ljudje združevali. Sindikalne organizacije so takoj posegle v razpravo o predlogu, da bi izpričale svojo prisotnost med prebivalstvom in utrdile odnos med občani in sindikatom. S prireditvijo praznika so tudi hotele

nakazati, kako je mogoče izkoristiti takšno za promet zaprto cono. Vodilna nit sporeda je bilo politično stanje v Južni Ameriki — nastopilo je veliko skupin, ki jih sestavljajo ubežniki iz Južne Amerike v Italiji. Poleg tega so hoteli organizatorji še predstaviti nekatere manjšinske aspekte kulturnega snovanja v Italiji.

Skupina Stu ledi je nastopila s pestrim sporedom ljudskih plesov in pesmi. Zelo je navdušil novi splet tržaških plesov, ki ponazarja staro kmečko «ohcet». Splet spremlja majhna godba, ki jo sestavljajo nekateri člani godbe Vesna iz Križa, s katero skupina uspešno sodeluje od desetletnice dalje — mimogrede povedano ta mala glasbena sestava je spremljala skupino tudi v S. Antonio Abate. Pri tržaških plesih so občinstvo zlasti prevzele košate noše. Muslimanski dekliski plesi iz Bosne in srbski plesi so kot vedno navdušili gledalce zaradi svoje temperamentnosti in eksotičnosti, med slovenskimi pa so največ ploskanja izzvali veseli gorenjski spleti in razposajeni štajerski pustni plesi. Poleg tega je spored obsegal še splet furlanskih plesov, mala reprezentanca kriške godbe pa je izvedla venček zabavnih melodij.

Z gostovanjem v Milanu pa še ni konec številnih vabil. Zelo verjetno bo skupina Stu ledi nastopila v okviru folklorne srečanja v Železni Kapli, ki bo v nedeljo, 24. julija; obenem pa preverja možnosti za nastop v Haute Savoye v Franciji, kamor bi morala odpotovati v avgustu. Konec avgusta pa je na sporedu še nastop v Fossalti pri Portogruaru; nastop v Avditoriju v Portoržu, ki bo v nedeljo, 11. septembra, pa bi moral zaključiti poletno sezono.

B. Vat.

V Križu v četrtek zvečer

Koncert godbe «Vesna»

Kulturno društvo «Vesna» iz Križa je v četrtek zvečer v Kulturnem domu Alberta Sirka priredilo koncert domače godbe na pihala. S to prireditvijo skuša društvo poživiti in popestriti poletno dejavnost in bo zato priredilo še podobne glasbene večere. Koncert godbe na pihala «Vesna» je bil zaradi slabega vremena v dvorani

kulturnega doma, tako da ni bila udeležba velika. Na sporedu so bile Verdivje skladbe in pa koračnice, ki so v zaprtem prostoru ubrano izzvenele in vžgale prisotne poslušalce.

Kriška godba je s tem dokazala lep napredek, kar je sad številnih vaj, ki so jih člani te skupine imeli v zadnjih časih.

V PONEDELJEK, 18. T.M.

Violinski koncert v štivanski cerkvi

V ponedeljek, 18. julija, bo v štivanski cerkvi predzadnji koncert poletne glasbene manifestacije «Estate musicale». Gost večera je mladi, a priznani tržaški violinist Federico Agostini, ki bo izvajal skladbe J. S. Bacha in N. Paganinija. Federico Agostini je z odliko diplomiral na konservatoriju v Benetkah, študiral pa je v razredu profesorja Renata Zanettovicha. Za sabo ima že vrsto briljantnih koncertov in nastopov, pred kratkim pa je bil z glasbeno skupino «I nuovi virtuosi di Roma» na turneji po Evropi. Severni Ameriki in na Japonskem.

Koncert se bo v štivanski cerkvi začel ob 21.00, vsop je prost.

Čestitke

Dekliški zbor Devin čestita svoji pevkini SONJI ANTONI ob uspešno opravljenem študiju.

Danes praznuje ELISA MACAROL eno leto. Vse najboljše ji želijo mama, tata, nono, nona in pranona, teta Danica s stricem Brunom in sestrično Franka, Kristina, Katja z možem Jožkom in malo Sonjo. Vse najboljše ji želijo tudi teta Roza, stric Gino in sestrična Manuela.

Danes bo ugasil svojo 1. svečko MATILJA GREGORI. Vse dobro mu želijo Darja, Paoio, Vida, Zorko ter nono Karlo in nona Marija.

Gledališča

VERDI

Danes ob 20.30 peta predstava opere «Madama iz Teb», C. Lombarda. Režija Vera Bertinetti, dirigent Guerino Gruber.

Jutri ob 20.30 premiera Kalmanove opere «Cardaška princeza». Dirigent Janos Sandor, režiser Francesco Macedonio. V nedeljo ob 18. uri ponovitev.

CANKARJEV DOM

Razstave

Do 24. avgusta (sprejemna dvorana) 15. mednarodni grafični bienale.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka, od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah, od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 21.30 «Frankenstein Junior». Režija Mel Brooks.

Eden Zaprt zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 ob 15.15 «Mariella». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 2 ob 15.15 «Week-end proibito». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 3 ob 15.15 «Elther, l'intimità proibita di una giovane sposa». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 «L'uomo da marciapiede».

Mignon 16.00 «Moonraker — operazione spazio».

Aurora 17.00—22.00 «L'uomo che cadde sulla terra».

Capitol 18.00 «A qualcuno piace caldo».

Fenice 17.30 «Nerone e Poppea». Rudolph Adams, Patrizia Werek in Raul Cabrera. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Cristallo Zaprt zaradi počitnic do 11. avgusta.

Radio 15.30 «Ecologisti del sesso».

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic do 30. t.m.

Lumiere 16.30 «L'ultimo combattimento di Chen». Bruce Lee.

Moderno 18.30 «Una lama nel buio».

M. Streep, R. Schreider. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Giardino pubblico 21.15 «I vicini di casa».

Na videmskem konservatoriju Jacopo Tomadini je diplomiral iz klavirja.

BOGDAN KRALJ

razred prof. Neva Merlak
Svojemu gojencu in sodelavcu iskreno čestita
Glasbena matica

Te dni je uspešno diplomiral na videmskem konservatoriju

BOGDAN KRALJ

Iskreno mu čestitajo in želijo veliko uspeha v življenju vsi, ki ga imajo radi.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 15. julija
JUSTA

Sonce vzhaja ob 5.30 in zatone ob 20.52 — Dolžina dneva 15.22 — Luna vzhaja ob 11.24 in zatone ob 0.14.

Jutri, SOBOTA, 16. julija
D. M. KARM.

Vreme včeraj: temperatura ob 12. uri 26 stopinj, zračni tlak 1012,5 mb, vlaga 69-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cristian Tercic, Michela Cerkvenic, Francesca Aureliana D'Ambrosio, Marco Matelich, Rocco Giuseppe Albanese, Francesco Bontan, Christian Perin.

UMRLI SO: 72-letni Vittorio Lucchesi, 66-letni Giuseppe Bosich, 55-letni Aldo Noventa, 84-letna Anna Parovel vd. Saccheri, 76-letna Maria Fabretti vd. Pettenò, 81-letna Caterina Pribetich vd. Bertocchi, 84-letna Rosa Mantovanini vd. Vastola, 82-letna Giustina Domio vd. Montagna, 65-letni Mario Zennaro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 7, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Nabrezina, Bazovica, Milje (Drevored Mazzini 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. Nabrezina, Bazovica, Milje (Drevored Mazzini 1).

MLADINA IZ BORŠTA IN ZABREŽCA IN PD SLOVENEČ

priredita 16., 17. in 18. julija
šagro v Hribenci.

KD IVAN CANKAR IN ŠENTJAKOBSKO KULTURNO DRUŠTVO

prireja
KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA
DANES, 15. julija, ob 20.45
v cerkvi sv. Jakoba v Trstu

Šolske vesti

Na oglasni deski šolskega skrbništva je na ogled ministrska okrožnica, ki zadeva prošnje docentov za letne suplenice na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1983/84 izključno za lestvice, ki so bile v teku letošnjega šolskega leta že izkoriščene. Rok za vlaganje prošnje zapade 21. julija 1983.

Izleti

Sekcija KPI iz Križa obvešča, da so še tri prosta mesta za izlet v sovjetsko Azijo, ki bo od 4. do 18. septembra. Telefonirati v večernih urah 220213.

SPDT priredi v nedeljo, 31. julija, in v ponedeljek, 1. avgusta, dvodnevni izlet na Triglav. Vpisovanje ter informacije do vključno sobote, 23. t.m., na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20.

Prireditve

Godba na pihala V. Parma iz Trebiča bo praznovala 70-letnico obstoja v nedeljo 17. julija 1983. Proslava se bo pričela ob 17. uri.

Razna obvestila

Zadruga Kulturni dom Prosek - Korošci obvešča svoje člane, da bo izredni občni zbor v Sočevci hiši Prosek, dne 19. t.m. ob 20.30 v prvem sklicanju ter 20. t.m. ob 20.30 v drugem sklicanju.

Slovenska kulturno gospodarska zveza obvešča, da bo v mesecu juliju in avgustu poslovala za stranke od 8.30 do 12.30.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Sergija Grizina daruje Marta Puhalič 20.000 ljev za Slovensko dobrodelno društvo.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Stanko Milič. Zgodnja 34. Nudi domači prigrizek ter točen teran in belo vino.

ODDAM v najem na zahodnem Krasu dvosobno stanovanje za omejeno obdobje. Pismene ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Stanovanje».

ŽENSKA srednjih let želi navezati prijateljske stike s starejšo izobrazbeno gospo. Pismene ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Iskreno prijateljstvo».

URADNIKA/URADNICO z znanjem knjigovodstva išče podjetje z mednarodno trgovinsko dejavnostjo. Tel. (0481) 83081 ob delovnem času.

PRODAM knjige za prvi letnik učiteljskega po polovici cen. Telefonski niriati ob nedeljah, torkih in sredin na št. 412543.

IZGUBILA sem zlato uro na cesti pri Domu do Doline. Visoka nagrada za najditelja. Telefonirati v jutro njih urah na št. 794672.

DRUŽBA, specializirana v tehnični izdelkih, išče diplomirane inženirje, vodjo z že opravljenim vojaščinom, rešenega, takojšnja zaposlitev. Pomoč na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 pod šifro «Delo».

PRODAM mlekarstvo v centru mesta. Telefonirati v večernih urah na št. 745547.

OSMICO je odprl Pepi Šarnek v Dolini. Toči belo in črno vino. PRODAM 126 v dobrem stanju, cena 2.500.000 ljev, letnik 1976. Tel. 910081.

OSMICO je odprl Ivan Terčon v Mariboru. Toči belo in črno vino. PRODAM 126 v dobrem stanju, cena 2.500.000 ljev, letnik 1976. Tel. 910081.

IZGUBIL se je psiček pasme shire Terrier v četrtek, 7. julija, ob 22.30 v bližini Brišč (cesta za S. lež). Je črne barve, kosmat, rumeno ovratnico in zvoncek, imena ime Charlie. Je edina tolažba stare gospe. Visoka nagrada za najditelja, tel. 220454.

MISH-MASH trgovina oblačil nudi priliko poletne razprodaje od 10 do 50 odst. popusta. PRODAM gumijasti čoln v dobrem stanju z motorjem. Tel. od 20.30 dalje na št. 040/228507.

Danes srečanje v Novi Gorici

Sindikati v vlogi spodbujevalca gospodarskega sodelovanja ob meji

Te dni so se v Novi Gorici srečali upravitelji Gorice in Nove Gorice ter vnovič poudarili pomen prijateljskih odnosov pri reševanju skupnih vprašanj dveh sosednjih mest in občin. V pretres so vzeli različna vprašanja ter med drugim razpravljali, tako kakor sicer že velikokrat, o gospodarskem sodelovanju, točneje o višjih in trajnejših oblikah gospodarskega sodelovanja ob meji. Slišati je bilo tudi ugotovitve (zlasti z jugoslovanske strani) da bi zdaj že morali preiti od splošnih razprav in ugibanj na katerih področjih in kako organizirati sodelovanje, na konkretno reševanje posameznih primerov. Z drugo besedo: v praksi dokazati tisto, do zdaj velikokrat izraženo načelno politično voljo po sodelovanju.

V tem smislu bo posebnega pomena današnje srečanje med delegacijama enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL za Goriško in novogoriškega sindikalnega sveta, ki bo v Novi Gorici. Srečanje se sicer uvršča v okvir stalnih stikov in sodelovanja med organizacijama, vendar bo prav tisto današnje pridobilo nov pomen, novo vsebino. Nič več ne bodo razpravljali o splošnih gospodarskih vprašanjih in vseh mogočih težavah na območju ene ali druge države, ampak se bodo lotili obravnave dokaj aktualne (in konkretne) teme. Analizirali bodo dosedanje pobude in predloge o gospodarskem sodelovanju ob meji, ki so jih iznesli predstavniki raznih ustanov in združenj ter skušali ugotoviti razloge, zakaj ni prišlo do njihove realizacije. V bistvu naj bi torej sindikalni organizaciji v prihodnje izvajali nekakšen pritisk, nekakšno vlogo spodbujevalca, da bi tolikokrat omenjeno gospodarsko so-

delovanje vendarle dobilo tudi otipljivejšo obliko.

O takem poteku srečanja so se predstavniki obeh sindikalnih organizacij domenili na dveh, treh pripravljanih sestankih, ki so bili v prejšnjih tednih.

Ni znano, če je prišlo do določitve datuma za srečanje, ki skorajda sovpada s srečanjem upraviteljev Gorice in Nove Gorice, namenoma, ali pa gre za naključje.

Vsekakor se bo danes začeta razprava v Novi Gorici nadaljevala na podobnem srečanju, ki bo čez nekaj tednov v Gorici, ko bodo tudi potegnili zaključke iz poglobljene razprave.

Bo vzpodbujevalna akcija sindikatov naletela na ustrezen odziv? Najbrž je preuranjena vsakršna napoved, saj je znano, s kakšnimi težavami in predvsem kako počasi je prišlo do realizacije tistih nekaj redkih primerov kooperacije med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji.

Sicer pa ni mogoče zanikati niti pozitivne ugotovitve, da se nekaj vendarle premika in da je po mednarodnem simpoziju strokovnjakov na letošnjem sejmu Esponego to že drugi korak usmerjen k istemu cilju.

Pridržana prognoza

S pridržano prognozo so včeraj dopoldne sprejeli v krminsko bolnišnico 78-letnega Antonia Fabrisa iz Dolenjege. Fabrisa je Drevoredu Venezia Giulia v Krminu povozil vespist. Vzroke nesreče raziskujejo orožniki iz Gradišča.

Mladi iz vse Jugoslavije v Vipavski dolini

Naporom za preobrazbo kmetijstva v Vipavski dolini se je pridružila tudi mladina. Te dni se je namreč pričela zvezna mladinska delovna akcija Vipavska dolina 1983. V prvi delovni izmeni, ki bo trajala do 30. julija sodeluje 200 fantov in deklet v petih brigadah, ki so prispele iz Gacka v Bosni in Hercegovini, Kačanika na Kosovu, Slavonskega Broda na Hrvaškem, iz Mozirja v Sloveniji in iz Beograda. Razen tega je prisotna brigada Rdečega križa Slovenije s skupaj 20 fanti in dekleti.

Mladi delajo pri čiščenju bregov in struge reke Vipave, ki jo bodo v prihodnje uporabljali za namakanje kmetijskih površin. Razen tega sodelujejo z vojaki pri posodabljanju ceste Planina - Gaberje - Erzelj, ki bo prebivalce teh vasi hitreje in bolje povezala z občinskim središčem v Ajdovščini. Brigadirji Rdečega križa pa sodelujejo pri vzgojni, socialno zdravstveni in tehnični dejavnosti po vaseh. Druga delovna izmena zvezne mladinske delovne akcije Vipavska dolina 1983 se bo začela 31. julija in tudi v njej bo sodelovalo 200 fantov in deklet. Brigade prebivajo v Domu učencev, novi in moderni stavbi ob robu Ajdovščine. Mladi bodo opravili dela v skupni vrednosti nad milijardo 100 milijonov starih dinarjev. Že zdaj je gotovo, da se bo sodelovanje mladine pri izpolnjevanju programa za kmetijsko preobrazbo Vipavske doline nadaljevalo tudi v naslednjih letih.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro, Ul. Carducci 38 — tel. 84268.

LEKARNA V TRŽIČU
La centrale — Trg republike 26 — tel. 72341.

V KOŠNJI SO TOKRAT TEKMOVALI SAMO MOŠKI

Še se najdejo dobri kosci. Tudi pri nas. Kljub temu pa je prva nagrada lešla v Skofjo Loko. Ocenjevalna komisija na nedeljskem tekmovalnem v košnji v Gabrju, je prvo mesto prisodila Viktorju Šturmu iz Skofje Loke, drugo mesto Frančku Kovarju iz Sovodenj, tretje pa Vidu Primožiču iz Gabrij. Sicer pa tudi drugi tekmovalci, vseh je bilo enajst, niso ostali praznih rok. Zadnji je poleg polnega prejel še posebno darilo, z dovolj očitno simboliko: polža.

Zanimanje za tekmovalstvo je bilo letos med ženskami bolj skromno, prav so se lani kar dobro, lahko rekli enakovredno, odrezale.

Bo pa konkurenca prihodnje leto močnejša! Na sliki: tekmovalci med preizkušnjo in najbolj hiter in kosci, Viktor Šturm.

Obilen pridelek žita v Vipavski dolini

V Vipavski dolini so že zaključili žetev pšenice in tudi letos so dosegli visok pridelek. Pšenico so posejali na 330 hektarjih, poprečen pridelek na hektar pa je znašal 5 ton. Skupaj so pridelali okrog dva tisoč ton tega žita, ki ga bo v glavnem prevzela živilska in predelovalna industrija Mlinotest v Ajdovščini. Pšenico v glavnem pridelujejo zasebniki, ki so tudi lastniki največjega dela kmetijskih površin v Vipavski dolini.

Pridelovanje pšenice, kot tudi ječmena in koruze, se širi zaradi naraščajočega pomena in zaradi ugodnih odkupnih cen teh poljščin. Prihodnje leto naj bi v Vipavski dolini pšenico posejali že na 1500 hektarjih. Postopoma pa naj bi se pridelovanje še razširilo, tako da bi ajdovski Mlinotest dobil z območja Primorske že polovico žita, ki ga potrebuje za predelavo. V podjetju predelajo letno okrog 30 tisoč ton žita, v glavnem pšenice, domači pridelovalci naj bi torej zagotovili najmanj okrog 15 tisoč ton.

V Novi Gorici bo jutri jubilejno srečanje izseljencev z območja Primorske. Pripravlja ga novogoriška podružnica Slovenske izseljenke matice, ki letos slavi 25. obletnico ob-

stoja. Družabno srečanje s kulturnim programom bo jutri ob 19. uri v hotelu Sabotin, medtem ko bodo že danes ob 18. uri v istih prostorih odprli dokumentarno razstavo o izseljencih iz Primorske v Severni in Južni Ameriki.

Na liceju izdelali vsi maturanti

Včeraj smo izvedeli, da vsi maturanti na trgovski zreli. Z veseljem lahko danes zapišemo, da isto velja tudi za licejce, saj so vsi štiri dijaki izdelali. Nič ne bil briljanten, konec koncev pa ocene niti niso tako slabe. Izidi mature na liceju »Primož Trubar« so sledeči: Carlo Bolčina 39/60, Boris Cotar 46/60, Eva Orzan 45/60 in Maddalena Princic 48/60.

Izidi mature na učiteljski bodo znani v prihodnjem tednu.

● Na pokrajinski upravi obveščajo, da je še vedno odprt vpis v prvi razred slovenskega tečaja na zavodu Galilei. Dovoljenje za odprtje tega tečaja naj bi dobili v nekaj dneh, zato naj dijaki potrdijo predpise.

GLASBENE IN FOLKLORNE PRIREDITVE V GRADIŠČU

V okviru programa poletnih glasbenih in kulturnih prireditev, ki ga pripravlja deželna ustanova za razvoj turizma, bosta dve pomembni prireditvi tudi v Gradišču. Na posebej pripravljenem odru na odprtem, v Ulici Ciotti, bo 29. julija nastopil folklorni ansambel »Ballet Antilles Guyane« s spletom tipičnih pesmi in plesov iz Guadeloupe, Martinike in Gvajane. 1. septembra pa bo v Gradišču gostovala skupina »Dimensione Balletto« iz Padove, ki se bo predstavila s sporedom klasičnih baletnih plesov.

Poleg zgoraj omenjenih prireditev, za katere skrbi deželna ustanova za turizem, pa bo v Gradišču v poletnih mesecih še nekaj drugih glasbenih in

plesnih prireditev. V soboto, 30. julija, bo skupina »Dramsans« predstavila vrsto glasbenih in plesnih točk pod naslovom »Alfabeto«, naslednjega dne pa bodo v Gradišču gostovali najboljši gojenci baletnih šol iz naše dežele. Za zaključek poletnih prireditev je napovedan nastop ansambla »I poeti e le Superstars«, 2. septembra.

Spoštovanje pravic uporabnikov KZE

V okviru goriške Krajevene zdravstvene enote je pričela delovati 6. komisija, ki ima v svoji pristojnosti zaščito pravic do zdravja in odnose s prebivalstvom. Delo komisije bo osredotočeno predvsem na uveljavljanju zahtev in spoštovanju pravic uporabnikov zdravstvenih uslug, za pravičnejše in čimbolj humano izvajanje zdravstvenih reforme.

Vsi prebivalci bodo lahko seznanili komisijo s pritožbami in raznimi osebnimi primeri, s tem da pišejo na KZE št. 2, 6. komisija. Ul. Vittorio Veneto 24 Gorica. Poleg tega ima komisija že v načrtu izdajo posebnega priročnika, ki bo seznanjal uporabnike o uslugah, do katerih imajo pravico, in kako lahko te pravice uveljavijo.

Komisijo sestavljajo: predsednik Gradimir Gradnik, podpredsednik Paolo Sluga, in člani Aldo Basso, Duilio Bernes, Ferruccio Bigatton, Salvatore Colella, Raffaele Franco, Andrej Jarc, Giovanni Maiani, Giovanni Mattei, Danilo Mazzarini, Marino Piani, Albino Pillon in Romana Tomadini.

Nasvidenje poletno središče

Vesolja, igranja ob delu, plavanja, družabnosti, pa še kaj, bo konec. V mislih imamo Slovensko poletno središče v Dijaškem domu, ki se bo danes popoldne sklenilo s prijetnim srečanjem staršev, otrok in seveda vzgojiteljev in animatorjev, ki so skoraj tri tedne živeli z množico (skoraj sto jih je bilo vsak dan) mladih in najmlajših.

Srečanje bo danes ob 17.30, seveda v poletnem središču.

Občinska uprava v Doberdobi namerava zaposliti uradnika, ki bo skrbel za občinsko knjižnico. Delovni čas je predviden 10 ur tedensko, odškodnina 7.500 lir na uro. Pogoji: starostna meja od 18 do 35 let razen izjem, ki jih predvideva zakon, diploma višje srednje šole. Prosilec mora v prošnji navesti da je brez zaposlitve in da obvlada slovenščino. Prošnje na kolovoznem papirju je treba nasloviti do 31. julija na županstvo v Doberdobi.

Poletni urnik vlakov

ODHOD V:
Trst — 0.17 L, 5.35 L (samo ob delavnikih), 6.18 L, 7.15 P (samo ob delavnikih), 7.49 L, 8.19 P, 9.26 L, 10.43 L, 11.13 B (samo prvi razred obvezna rezervacija), 13.45 P, 14.10 L, 16.00 L, 16.55 L, 18.28 L, 19.00 E, 20.15 L, 21.45 L, 22.08 L.
Videm — 0.18 L, 6.06 L, 6.54 L, 7.16 L, 8.05 P, 10.44 L, 13.10 D, 15.27 L, 16.56 P (vozi ob delavnikih), 14.41 P, 15.15 P (vozi ob delavnikih), 17.26 L, 18.26 P (samo ob delavnikih), 19.00 L, 20.14 P, 20.55 L, 21.34 P.

Nova Gorica — 8.07 L, 17.37 L.
PRIHODI IZ:
Trsta — 0.17 L, 6.05 L, 6.53 L, 7.12 L, 8.02 P, 10.40 L, 13.06 P, 14.10 L, 14.40 P, 15.25 L, 17.51 L, 18.26 L (samo ob delavnikih) 18.58 L, 20.14 P, 20.54 L, 21.33 P.
Vidma — 0.16 L (samo ob delavnikih), 0.34 L, 6.16 L, 7.14 P (samo ob delavnikih), 7.47 L, 8.17 P, 9.26 L, 10.41 L, 11.12 B (samo prvi razred, obvezna rezervacija), 13.43 L, 14.25 L, 15.59 P, 16.54 L, 18.25 L, 19.09 E, 20.12 L, 21.44 L, 22.07 P.
Nova Gorica — 9.57 L, 19.20 L.
L - lokalni, P - pospešeni, E - ekspresni, B - brzec

DANES V GORICI

Nadaljevanje procesa radi ropa v banki

Pred okrožnim sodiščem v Gorici se bo danes nadaljeval proces petim obtožencem iz Veneta, osumljenim bančnega ropa v podružnici Banca del Friuli v Gradišču in katerih drugih kaznivih dejanjih, ces se je pričel pred tednom dni. Branjem obtožnice, zaslišanjem obtožencev in tudi nekaterih prič, sodbo naj bi predvidoma prebrali danes v poznih večernih urah.

Kino

Gorica

VERDI Zaprt do 28. julija.
CORSO 19.15—22.00 »Apocalipse«
VITTORIA 17.30—22.00 »L'impero dei piaceri sessuali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Stati di lucinazione«.
PRINCIPE 18.00—22.00 »I nuovi barbi«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 »Veličastni«. Ob 20.00 »Razneti duhovi«.
SVOBODA 19.00 »Črni sin«. Ob 20.00 »Seks v sto lekcijah«.
DESKLE 20.30 »Pirati avtocest«.

Prijetno vzdušje v poletnem občinskem vrtcu v Ulici Brolo

Pouk v skoraj vseh otroških vrtcih se je zaključil že junija, bolj redke so tiste vzgojno-varstvene ustanove, ki so odprte tudi sredi poletja. Ena takih je slovenski otroški vrtec v Ul. Brolo v Gorici, ki bo odprt še do 26. t.m., obiskuje pa ga vsak dan okrog 20 otrok iz mesta in okolice. Vrtec je občinski, v njem pa so v glavnem otroci, ki so med rednim šolskim letom obiskovali pouk v dveh občinskih vrtcih, nekaj pa je tudi otrok, ki prihajajo iz drugih vzgojno-varstvenih ustanov.

Otroci dobijo pri nas malico in kosilo, nam je te dni povedala dežurna vzgojiteljica Marija Lebanova. Varstvo traja od 8. ure do 14.30. Seveda so morali starši za vzdrževanje doplačati manjši znesek, drugo pa krije občina. Glavni namen poletnega vrtca, letos so ga organizirali drugič, je poskrbeti ustrezno varstvo otrok v poletnem času, zlasti v tistih družinah, kjer sta oba zakonca zaposlena in kjer nimajo komu zaupati varstvo otrok. Prav ta kriterij so upoštevali tudi pri sprejemanju otrok iz drugih vzgojno-varstvenih ustanov.

Pobuda se je izkazala kot zelo pozitivna in zato bodo poletni otroški

vrtec po vsej verjetnosti organizirali tudi v prihodnjem letu. Sicer pa se pouk v vrtcu odvija nekako po programu, ki velja za pouk med rednim šolskim letom. Največ je seveda igre in petja, pa risanja in pisanja. Otroci se zadržujejo največ zunaj, na odprtem. Edina razlika z rednim poukom je v številu vzgojiteljic, saj bo

do v mesecu dni zamenjali kar tri. Najprej so spoznali Giulio Brellichovo, te dni skrbi zanje Marija Lebanova, v prihodnjem tednu pa bodo dobili Heleno Gravnerjevo, ki bo z njimi do 26. julija.

Te dni je razposajeno družčino obiskal naš fotoreporter in tako je nastal gornji posnetek.

Pogovor z nekaterimi slovenskimi dekleti

Delo prodajalke ni postlano z rožicami marsikdaj se jim zgodijo tudi krivice

Ob sedanji krizi dijakinje ne dobijo poletnega dela

Marsikateri dijak izkoristi šolske počitnice za to, da si poišče začasno zaposlitev in si s poletnim delom zasluži nekaj denarja. Za nekatere je delo potrebno, da lahko še naprej študirajo, v večini primerov pa gre le za željo, da bi bili vsaj deloma neodvisni od staršev, ki jih vzdržujejo.

Poletno zaposlitev ponavadi iščejo tako fantje kot dekleta. Slednja so vse do lani imela precejšnje možnosti zaposlitve predvsem v trgovini kot prodajalke, pa tudi v kavarnah in gostinskih podjetjih. Delo kot prodajalke so z največjo lahkoto dobivale predvsem slovenske dijakinje, ki so jih trgovci kar iskali, zaradi nena- domestljivega znanja slovenščine.

Dejali smo, da je bilo tako do lani, kajti letos, s krizo, ki je zajela gorisko trgovino z drastičnim zmanjšanjem prihoda jugoslovanskih kupcev, je postalo izredno težko dobiti trgovca, ki bi poleti zaposlil še kako prodajalko, saj je glede na potrebe že rednih prodajalk preveč.

Ko smo se o tem pogovarjali z nekaterimi dijakinjami slovenskih srednjih šol, ki so v prejšnjih letih po mesec ali dva delale v trgovinah, so nam takoj povedale, da ni letos nobenega upanja, da bi jih kdo vzel v službo. «Nikar ne govorimo o delu v trgovinah, saj ga ni niti za tiste, ki redno opravljajo ta poklic,» so nam soglasno povedale. «Letos je težje dobiti tudi druge vrste zaposlitve, ker je malo mest in dosti konkurence. Med našimi prijatelji in sošolci so dobili delo le tisti, ki imajo starše trgovce ali podobno in bodo praktično delali doma. Vsi ostali se bomo morali v najboljšem primeru zadovoljiti s tem, kar bomo zaslužili na trgatvi, seveda, če nas bo kdo vzel.»

Te ugotovitve so vzbudile v nas radovednost, da bi poizvedeli kako se delajo prodajalke, ki kljub vsemu še delajo v goriskih trgovinah, torej ne dijakinje, ki iščejo največ dvo- ali trimesečno zaposlitev, ampak tiste mlade Slovenke, ki redno delajo kot prodajalke. Iz pogovorov, ki smo jih imeli z nekaterimi izhajajo, da so pogosto v katerih delajo res težki, marsikdaj doživljajo krivice, ne da bi se lahko pri komu pritožile in uveljavile svoje upravičene potrebe in zahteve.

Seveda ne gre, da bi tu posploševali. Same prodajalke so nam povedale, da se nekateri primeri, ki jih bomo navedli, v zadnjih mesecih pojavljajo vedno bolj pogosto v raznih

goriskih trgovinah, da pa to ne pomeni, da je povsod enako. Krivično bi bilo, če bi obtoževali trgovce kot take, ne da bi skušali ločevati med dobrimi in slabimi. Nekaj pa je gotovo: prodajalke so med vsemi poklici na enem od najnižjih mest glede zaščite pravic. V veliki večini primerov lahko delodajalec samovoljno odloča o delovnih pogojih. Tako se dogaja, da če je gospodar pošten, so tudi pogoji za prodajalke sprejemljivi, odnosi na delovnem mestu dobri, izplačilo prepričljivo redno in v skladu z zakonom ter delovno pogodbo. So pa tudi manj poštene gospodarije. V teh primerih se dogaja to, kar smo zabeležili v pogovorih z nekaterimi prodajalkami.

K. R. in G. C. (iz razumljivih razlogov navajamo samo začetnici) delata v neki trgovini v mestnem središču. Gre za eno od velikih pisanih trgovin z «jeans & casuals», ki so kot gobe po dežju zrastle pred nekaj leti. Tedaj je bil zaslužek dober, tako da je gospodar odprl še nekaj trgovin, ne samo v Gorici, ampak tudi drugod. Pa so prišli slabši časi, zmanjkalo je dela in zaslužek ni bil več tako masten. Je to posebno prizadelo našega trgovca?

«Ne bi rekla,» je dejala ena od prodajalk. «Še vedno se vozi z dragimi avtomobili, vzdržuje ženo in ljubico ter trosi milijone na najrazličnejše načine. Seveda jih trosi zase, za nas pa nima denarja. Nekaj prodajalk, ki so delale v njegovih trgovinah je odpustil že pred časom. Medve sva bili v tem pogledu srečnejši. Toda kaj, ko že dobrih 7 mesecev ne dobiva plače. Nekaj denarja nam je v tem času dal, toda šlo je vsakokrat za 50 ali 100-tisočake, ki nam jih je dal na račun. Za plače pa pravi, da nima denarja.»

Ko smo ju vprašali, naj nam bolje razložita zadevo, sta nam povedali, da sumita, da jima gospodar ne plačuje niti socialnih dajatev. «Pred časom je govoril, da nama bo moral skrajšati delovni urnik, potem pa o tem ni bilo več govora. Morda nama je uradno res skrajšal urnik na 4 ure, čeprav medve delava vsak dan po 8 ur. Plač pa nama ne izplačuje, zato da bi se medve tega ne zavedali.»

Povedali sta nam, da nimata dokazov za to, čeprav sta skoraj gotovi za goljufijo, saj je že bilo v Gorici več podobnih primerov. Zakaj se torej ne

obrneta do sindikata ali na inšpektorat za delo? Dvignili sta rameni in sprva molčali. Potem je ena od njiju povedala, da je neka njena prijateljica, ki je delala prav v sosednji trgovini, skupaj s še eno prodajalko zahtevala poseg sindikata, ker prav tako nekaj mesecev ni prejela plače. Takoj je dobila ves denar, do katerega je imela pravico, dva meseca kasneje pa je izgubila službo.

O podobnih težavah nam je govorila tudi S. D., ki dela v neki drugi trgovini. Plačo prejema redno, le da je precej nižja, kot bi morala biti. Bila je pač prisiljena, da je pristala na take pogoje, saj ni dobila drugega dela. Niti si ne upa protestirati, saj tudi nad njo visi Damoklejev meč izgube službe: gospodar bi jo brez težav lahko nadomestil z eno od velikih prodajalk, ki iščejo zaposlitev. Ob ugovoru, da bi moral gospodar imeti utemeljene razloge za odpust, sicer je ne bi mogel nadomestiti z zaposlitvijo nove osebe, nam je odgovorila: «Nič lažjega kot da te obtoži, da kračeš. Med kupci so tudi taki, ki, ko le morejo, odnesejo kak kos blaga, ne da bi ga plačali. Če se hoče gospodar enostavno rešiti prodajalke, je dovolj, da naprti njej krivdo za ukraden blago.»

Povedati pa je treba, da ni povsod tako in da so, kot smo že menili, boljše in slabše trgovci. Katja (tudi ona je raje zamolčala priimek) se je pred kratkim zaposlila kot uslužbenka, prej pa je bila prodajalka v dveh trgovinah. «Delo je bilo trdo in slabo plačano. Precej slabo sem se počutila v prvi trgovini, kjer nisem med delovnim urnikom smela niti na stanišče. Marsikdaj sem bila v trgovini sama, kar ni bilo prijetno ob precejšnjem navalu kupcev. Ko pa se je zmanjšalo njihovo število, sem izgubila službo.»

Katja si je potem poiskala delo v drugi trgovini, kjer pa je dobila le začasno službo. «Pri novem gospodarju je bilo dosti boljše. Delo je bilo prijetnejše, plača boljša, gospodar ni bil siten in ukazovalen kot prejšnji. Vendar to ni dolgo trajalo, saj sem morala le nadomestiti drugo odsotno prodajalko. Zaradi tega si je poiskala drugo službo in jo naposled tudi dobila. «Da bi se vrnila v trgovino?» je dejala, ko smo jo vprašali če bi šla spet za prodajalko. «Oh ne, nikakor ne, razen če ne bi imela prav nobene druge možnosti.»

MARKO MARINČIČ

Tokrat jo je odprl Pepe Dacov

V Doberdobo veliko vina zato vedno več osmic

Letos je v Doberdobo, kot sicer tudi povsod na Krasu, vina veliko. Osmice se vrstijo druga za drugo, v Doberdobo je bilo letos tudi po več osmic hkrati, kar se le redkokdaj dogaja. Skoraj vsak pridelovalec vina ga ima preveč za svojo rabo in ga zato proda. Pred drugo svetovno vojno je bila v Doberdobo le ena «privata» in ta pri Rošotevih, ki so jo vedno odprli na velikonočni ponedeljek. Jožef Gergolet, Pepe Dacov po domače, nam je povedal, da oni takrat niso imeli žvepla, zato je vse grozdje uničil mrčes ali druge bolezni. Sicer so Dacevi posadili prve trte na «dugi nji» (njihovi so sedje, Rošotevi imenujejo ta del «rebulica») šele leta 1939, zato imajo že od let po vojni vsako leto osmico.

Pred dnevi smo jih obiskali, ravno na dan odprtja osmice. Kljub zgodnji uri je bilo razmeroma dosti obiskovalcev. Vsakdo je imel «izgovor» za to; Marjo Galo ker je pač sosed, Pepe Ferliško in Mači sta komaj končala delo okoli hiše in sta se morala odpočiti, Lino se je komaj vrnil iz ladjedelnice, žejen seveda... in tako dalje. Tudi gospodar je bil dobro razpoložen, verjetno zaradi tega, ker je bil prvi dan, čez par tednov bi nas verjetno sprejel malce hladneje. Po poklicu je Pepe Dacov pristaniški delavec, vsi pa vemo, da omogoča ta služba precej prostega časa, tako, da imajo dejansko skoraj vsi «portuali» kak drug konjiček, malce za šalo, malce zares. S tem si prislužijo še kak tisočak in pa se s tem izognejo dolgočasju, kar je tudi pomembno: Albano in Jožko Fifi zidata hiše, Pepe Šervo in Dreja Juvanežev se kratkočasa v

vinogradih itd.

S Pepetom Dacevim smo pokramljali o naslednjem:

«Povsod je veliko preveč vina, kateri so po vašem mnenju glavni razlogi, ki so pripomogli k temu, da je prišlo do prevelike ponudbe?»

— Na splošno je bila lanska letina precej uspešna, v smislu, da smo skoraj vsi pridelali če že ne več vsaj toliko vina kot ponavadi. Narava je torej bila z nami precej bolj dobrohotna kot ponavadi. To seveda velja tudi za Laško, kjer pa je vino nekoliko bolj poceni kot pri nas, zato so se kupci, ki kupujejo vino v velikih količinah večinoma preusmerili na drugo tržišče. Poleg tega pa smo opazili, da zadnja leta ne prihajajo k nam več Tržičani, ki so vedno množično obiskovali naše osmice. Moram povedati, da sem glede prodaje vina letos bolj pesimist kot ostala leta, saj je v Doberdobo le malo kmetov, ki se lahko ponašajo s tem, da so prodali vse vino, ki je bilo namenjeno prodaji.

«Kmetujete verjetno že od mladih nog, na to ste seveda privadili tudi sina Ediča in hčer Luiso?»

— Rekel bi, da nameraval sem jih izučiti. Zabeležil pa sem popoln neuspeh. Ne vem, če bi mi znala pri- nesti malico na «dugo njivo», saj verjetno ne pomnita kdaj sta bila zadnjič tam. To na žalost velja tudi za druge mladeniče, ki ne pokažejo absolutno nobenega zanimanja za vinogradništvo in prepiran sem, da bo po nas v vinogradih kraljevala trava. Vsemu temu nezanima- nju pa seveda tudi botruje ekonom- ska plat kolajne, na dlani je nam- reč, da vinogradništvo absolutno ni več ekonomsko rentabilno. Ena iz- med rešitev bi lahko bila ustanovi- tev kmečkih konzorcijev kot so to uspešno storili v Brdih ali na trža- škem Krasu. Tako bi lahko naše vino ustekleničili in mu dvignili ko- mercialno vrednost.

«Kateri vrste vina pa prodajate?» — Od belega vina imamo rizling in tokaj, črnega pa merlot in ka- bernet.

Prijatelji žlahtne kapljice kar hi- tro torej k Dacevim v Doberdob, kjer boste v hladnem «skednju» la- hko popili žlahtno kapljico, ki je ne bo kar zlahka zmanjkalo...

FABIO GERGOLET

Pikri komentarji nekdanjega župana

prej omenjenem tedniku precej za- grenjeni.

Eno stran časopisa, ki je sicer na- menjen istrskim beguncem, ki ga kar izdatno podpirajo, če upoštevamo vsakotedenske prispevke v sklad lista, posveča De Simone goriskim dogodkom, kjer živi kar precej Istra- nov, pa čeprav starejši izumirajo,

njih otroci pa so se vključili v tu- kajšnje življenje in niti ne pomiš- ljajo kakšna je domovina njih o- četov.

Na tej goriski strani najdemo za- grenjene komentarje o goriskih do- godkih. «Pades», «Pascal dai Si- mons», «Viudut», so razni podpisi nekdanjega župana, ki se čuti emar-

giniranega, tako piše v zadnji šte- vilki tednika, podpisi pod članki v katerih ožigosa sedanje prave go- riške krščanske demokracije, še za- stiti upravitelje. Marsikdaj zadene kri- tiki v živo, kajti v njegovih časih je bilo na marsikaterem področju več pobud kot jih je sedaj.

Od časa do časa najdemo torej tudi kritike in to je še posebej va-žno v trenutku, ko se je večina ča- sopsija omejila le na golo objavljaj- nje kronike.

Branko Marušič 85 let združnega gibanja solkanskih mizarjev

Leta 1910 je prišla solkanska mizar- ska zadruga v likvidacijo; še pred dvema letom cvetoče podjetje, ki je imelo dva tovarniška obrata ter združevalo tride- lavci ter vajenci, je propadlo. V likvidacijski posto- dali zadrugi v najem; nepremičnine je odkupil sol- nski tovarnar Lenassi. Polom zadruge je privedel na rob propada tudi mnoge obrtnike. Še v času likvi- dacijskega postopka so državni organi pričeli z ak- cijo, da se osnuje nova zadruga. Ta poskus ni obro- dil sadov. Prišla je svetovna vojna, ki je s svojimi po- sledicami temeljito spremenila podobo Solkana.

Po končani prvi vojni se je začela obnova poru- šene Goriske. Nastopilo je obdobje, ki je dajalo me- du in pohištvenemu. Solkanski mizarji so tedaj zno- bilo se članovi prejšnje zadruge. In še nečesa ne mo- rimo pozabiti ko govorimo o razmerah tistih let. Povojne razmere, predvsem pa ruska oktobrska re- volucija, so delavce in obrtnike navajale k bolj or-

Člani mizarске zadruge v letu 1902

ganiziranemu združenemu nasopanju. 20. avgusta 1921 je bila pri okrožni sodniji v Gorici registrirana Pro- duktivna zadruga solkanskih mizarjev. To tretje sol- kansko mizarško združenje je delovalo v Grinoverjevi graščini, po domače imenovani Palač na severnem

koncu Solkana. Predsednik zadruge je postal Josip Komel, člana načelstva pa sta bila Ivan Bitežnik in Ivan Srebrnič. Spočetka je imela 30 članov, kasneje pa se je število povečalo, a ni preseglo števila 50. Za- druga si je v Solkanu uredila lastno prodajalno, ka- sneje pa še v Gorici dva trgovska lokala. Kmalu pa so se splošne gospodarske in politične razmere spre- menile. Obnova Goriske se je bližala koncu, držav- ni organi pa so zadrugi naložili velike davčne da- jatve. Članstvo se je odločilo za likvidacijo in na obče- nem zboru 8. decembra 1923 so se člani sporazumeli, da odstopijo imetje zadruge s posebno kupoprodajno pogodbo Josipu Komelu.

Solkanski mizarji so se zopet znašli v slepi ulici. Le posamezniki so uspeli osvojiti tržišče, toda večina jih je dočakala težka leta, ki jih je na prelomu dvaj- setih in tridesetih let prinesla svetovna gospodarska kriza. Gospodarskim težavam se je pridružila še dr- žavna politika fašizma, ki je pokončal vsako obliko demokratičnega življenja, obenem pa je pritiskal tudi na slovensko narodno manjšino. Gospodarske in po- litične razmere so tedaj mnoge Solkance pognale na pot emigracije v matično domovino in v druge drže- ve sveta, predvsem v Argentino. Mizarji, ki so ostali doma, pa so prav v kriznem času znova hoteli po- iskati rešitev v zadrugi povezavi. Solkancem je te- daj priskočil na pomoč urad za pospeševanje industri- je iz Gorice. Maja leta 1932 je bila v Solkanu slo- vesno ustanovljena Comunità artigiani mobiliari ali na kratko CAM, ki je seveda kot obrtno združenje nosilo vse značilnosti časa, v katerem je nastalo. CAM je nedvomno vplival na kvaliteten razvoj solkanskega mizarstva.

Na seji zveznega sveta italijanske nogometne zveze

O Zicu in Cerezu bo odločal CONI

Potrjene pa so bile pogodbe ostalih igralcev, ki so bile še v dvomu

RIM — Včerajšnja seja zveznega predsedstva in zveznega sveta italijanske nogometne zveze je v bistvu potrdila to, kar se je napovedovalo vse prejšnje dni: potrjene so bile pogodbe Eloia (Genova), Kiefta (Pisa), Coecka (Inter), Batiste in Laudrupa (Lazio) ter Pedrinha in Luvana (Catania). Zavržena pa sta bila priziva Rome in Udineseja v zvezi s Cerezom in Zicom, o katerih bo razpravljala CONI na seji 19. t.m. Poleg tega je bila zavržena prošnja Avellina glede Ferrettija.

Glede zgoraj omenjenih pogodb, za katere so zainteresirana društva predstavila dodatno dokumentacijo, je zvezno predsedstvo menilo, da so z novimi kapitali ali financiranjem članov popolnoma krili večje izdatke. Še največ dvomov je do včeraj vladalo za Eloia, o katerem je Dal Cin trdil, da je pogodba glede Zica slična Eloievi, vendar se je tudi zanj vse srečno izteklo.

Največja in za javnost tudi najzanimivejša primera, Zico in Cerezo, pa še vedno čakata končne besede. Zvezni svet namreč ni sprejel prizivov Rome in Udineseja, tako da bo o tem razpravljala CONI. Prvo sejo bo imel že 19. t.m., vendar je težko pričakovati, da se bo vse rešilo v nekaj dneh, čeprav obljublja, da bodo zadevo skušali čimprej spraviti z dnevnega reda. Za to priložnost bodo posvetovalno nalogo poverili priznanim izvedencem, kot so

profesorji Massimo Saverio Gianni, Giuseppe Guarino in Rosario Nicolò. V krogih CONI vsekakor prevladuje mnenje, da bosta prošnji ugodno rešeni.

Prav v zvezi z Zicom je včeraj prišlo tudi do srečanja med furlanskimi poslanci Santuzom (KD), Baracettijem (KPI), Gasparottom (KPI), Fortuna (PSI) in Scavacchijem (PSDI) s predsednikom videmskega prvoligaša Mazzo in glavnim ravnateljem Dal Cinom. Mazza in Dal Cin sta orisala in izročila kopijo priziva v zvezi z Zicom. Parlamentarci so se ob tem zavzeli, da bi športne oblasti čimprej proučile vso zadevo. Na včerajšnji seji zveznega sveta pa je bilo na vrsti tudi več drugih

vprašanj. Še zlasti so pomembni sklepi v zvezi s sodniško organizacijo, v kateri naj bi prišlo do popolnega preustroja. Poleg tega so določili sodnike, ki bodo Italijo zastopali na mednarodni ravni. To so Agnolin, Barbaresco, Bergamo, Casarin, D'Elia, Lo Bello in Menicucci. Casarin bo seveda na razpolago FIFA šele po 31. oktobru, ko mu poteče znana izključitev. Zvezni svet je tudi sprejel prošnjo Stefana Pellegrinija in mu pomilostil preostalo kazen (s tem je tudi afera v zvezi z nogometnimi stavami povsem zaključena). Razen tega so tudi sklenili, da predstavijo kandidature Italije za organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva leta 1990.

Italijanski nogometni pokal

Triestina v prvem kolu doma proti ekipi Pise

RIM — Prvo kolo italijanskega nogometnega pokala ne bo prineslo velikih dvobojev, poleg tega bodo skoraj vse ekipe A lige igrale v gosteh. Tako je včeraj odločilo žrebanje parov italijanskega pokala, ki se bo pričel 21. avgusta. Koledar so sicer sestavili z elektronskim računalnikom CONI, pri tem pa so imeli nekaj težav, ker so razne skupine med seboj povezane zaradi prisotnosti ekip iz istega mesta.

Skupno bo osem skupin, v vsaki pa bo po šest ekip. Triestina nastopa v prvi skupini. Podrobnejši spored 1. kola je naslednji:

1. SKUPINA: Campania - Sampdoria, Pistoiese - Cremonese, Triestina - Pisa; 2. SKUPINA: Catanzaro - Lazio, Perugia - Juventus, Taranto -

Bari; 3. SKUPINA: Cavese - Varese, Cosenza - Napoli, Udinese - Bologna; 4. SKUPINA: Cesena - Inter, Empoli - Avellino, Sambenedettese - Parma; 5. SKUPINA: Arezzo - Milan, Atalanta - Padova, Rimini - Roma; 6. SKUPINA: Foggia - Monza, Genoa - Piacenza; 7. SKUPINA: Livorno, Vicenza - Torino; 8. SKUPINA: Carrarese - Cagliari, Catania - Reggina, Verona - Campobasso; 9. SKUPINA: Casertana - Lecce, Como - Lecco, Pavia - Fiorentina.

● KOLESARSTVO — Stosedemdeset dvajset kolesarjev se bo jutri borilo za zmago na deseti krožni dirki po Furlaniji. Med najbolj znanimi imeni so Moser, Battaglin, Visintini, De Wolf, Prim, Baronchelli, Gavazzi in Panizza.

Ob zaključku prestopnega roka za italijanske košarkarje Bariviera po desetih letih spet pri Billyju

Tržaški Bic si je zagotovil še Gotija

Danes se zaključuje prestopni rok tudi za italijanske košarkarje. Novosti ni bilo prav veliko, vse pa so zadevale sicer znane, a že starejše košarkarje. Tako je Bertolotti prestopil od Bica k Bancoromi, Brumatti od Berlininija k ekipi Cantine Riunite iz Reggio Emilie, Ferracini od Billyja k Benettonu. Včeraj so sporočili še »zgodovinski« povratek Renza Bariviera k Billyju. Bariviera je od milanskega društva odšel pred desetimi leti in nato nastopal za različne klube (Jollycolombani Forli, Fernet Tonic Bologna, Ford Cantù), nazadnje pa se je pri štirinajstih letih vrnil k društvu, kjer je zaslovel. Billy bo tako z Bariviero, Enziom Rivo (ki ga je odkupil od Benettona), Premierom, Meneghinom, D'Antonijem, Francom Bosellijem in še z drugim Američanom, ki ga bo trener Peterson izbral šele avgusta, ponovno eden glavnih kandidatov za naslov državnega prvaka.

Kar se tiče tujih igralcev, so jih

nekatera društva že izbrala, večina pa še ne. V glavnem se bodo ekipe ojačile z Američani, Jugoslovani pa bodo verjetno trije: Delibašić, v Caserti, Jerkov v Trevisu in Dalipagić v Vidmu (če bodo Videmčani rešili svoje finančne probleme in dobili abinacijo).

Če ne bo prišlo do novosti v zadnjem trenutku, bo goriški San Benedetto imel dejansko nespremenjeno postavbo v primerjavi z lanskim letom. Treniral pa ga bo, kot znano, bivši trener državne reprezentance Primo.

Tržaški Bic ni doslej še izbral obeh tujcev, kar pa se tiče italijanskih igralcev, gre omeniti, da je tržaško društvo zelo pomladilo ekipo. Poleg Tonuta, Fabbriatoreja in Agostinisa bodo v prihodnjem prvenstvu igrali za Bic še center Lanza, režiser Palumbo in krilo Goti. Le-tega je Bic dokončno odkupil od bolonjskega Granarola (bivšega Sinudyneja). Sandro Goti je star 22 let in meri 1,94 m.

Medtem so sporočili izid »dražbe«

za bivša »oriunda« Mellila in Campanara, ki sta pred nedavnim postala polnopravna Italijana. Mellilo bo v prihodnji sezoni ojačil ekipo Benetton iz Trevisa, Campanaro pa bo igral, kot v prejšnji sezoni, pri Violi iz Reggio Calabrie.

Italijanska košarkarska zveza je včeraj izdala tudi spored tekem prvenstva 1988/89. Prvenstvo se bo začelo 2. oktobra, regularni del pa se bo zaključil 15. aprila. V prihodnji sezoni bo torej, v primerjavi s prejšnjimi leti, veliko manj tekem med tednom. Le-te bodo namreč le štiri in bodo vse na sporedu ob četrtkih (1. in 22. decembra, 5. januarja in 22. marca).

V prvem kolu (2. oktobra) bo goriški San Benedetto igral doma z ekipo Star (bivša Cagiva) iz Vareseja, tržaški Bic pa na tujem z državnim prvakom Bancoromo. V A-2 ligi pa bo videmski Udinese igral na domačem igrišču z ekipo Lebole iz Mester.

Tudi Elsner zapušča Olimpijo

Ljubljanski Olimpiji se v prihodnjem prvenstvu ne obeta nič dobrega, saj je ekipa, ki se je v komaj končanem nogometnem prvenstvu zasedla na solidno sedmo mesto, praktično razpadla. Ljubljanski prvotigaš bo namreč ostal brez vrste najboljših igralcev, med katerimi je tudi Elsner, ki je prestopil k beograjski Crveni zvezdi. Poleg Elsnerja odhajajo še Božićević (Dinamo Vinkovci), Iskra (Hrvatska), Bošnjak (Dinamo Zagreb), Martinović (Partizan). Ker bo tako ostal brez najboljših, je tudi Gugol napovedal svoj odhod.

● MALI NOGOMET — Včeraj se je v Rimu pričelo drugo evropsko prvenstvo v malem nogometu, na katerem nastopa cela vrsta bivših zvezdnikov, kot so Altafini, Bonsegna, Claudio Sala in Charles.

● MOTOCIKLIZEM — Franco Uboldi ni včeraj zapustil kliniko Rim, kjer se je že deset dni zdravljal po hudih nesreči, ki jo je doživel na Nizozemske. Ob prihodu na dom Reccanatu je Uncini dejal, da je nekoliko zmeden in da se ne spomni niti dobro, kaj se mu je pripetilo. Dodal pa je, da čuti pomanjkanje motorju.

Zico bo še počakal

Kolesarska dirka po Franciji Simon ne popušča

AURILLAC — Francoz Pascal Simon je res občudovanja vreden, saj je tudi po včerajšnji 13. etapi kolesarske dirke po Franciji kljub zlomljeni lopatici ubranil rumeno majico in ohranil vso prednost pred drugouvrščenim rojakom Fignonom.

Včerajšnji dan pa je označeval tudi protest kolesarjev, ki so prepričani, da so antidoping kontrole neustrezne (doslej so ugotovili, da so poživila jemali Zoetemelk, Bazzo, Rodriguez in Clerc). Že jutraj sta se Bernardeau in Clerc sestala z ravnateljem dirke Levitanom. Ko so spet sedli na kolo, pa so na vzpetini Montjaux profesionalni kolesarji skušali onemogočiti dirko kolumbijskim amaterjem. Doslej se še ni zvedelo za razlog takega početja.

Etapa sama ni prinesla nič novega, saj favoriti očito čakajo boljših priložnosti. Pri 81. kilometru so tako Lubberding, Francoz Clerc in njegov rojak Linard, ki je v ekipi sku-

paj s Simonom, sprožili napad, ki jim je prinesel tudi več kot 16 minut prednosti pred glavnino. Manjša skupina kolesarjev jih je sicer skušala dohiteti, vendar zaman.

VRSTNI RED

1. Lubberding (Niz.), ki je 210 km od Roqueforta do Aurillaca prevozil v 6.00'06" s poprečno hitrostjo 33,490 km na uro; 2. Linard (Fr.) po 30'; 3. Clerc (Fr.) 34'; 4. Lammerts (Niz.) 7'20"; 5. Leleu (Fr.); 6. Van Der Poel (Niz.); 7. Didier (Luks.); 8. Vanoverschelde (Fr.); 9. Wijnants (Bel.); 10. Bazzo (Fr.) vsi v istem času.

SKUPINA LESTVICA

1. Simon (Fr.) 66.34'25"; 2. Fignon (Fr.) po 4'14"; 3. Kelly (Ir.) 5'33"; 4. Bernardeau (Fr.) 5'34"; 5. Delgado (Šp.) 6'42"; 6. Michaud (Fr.) 7'16"; 7. Madiot (Fr.) 7'28"; 8. Alban (Fr.) 9'09"; 9. Agostinho (Port.) 9'19"; 10. Anderson (Avstral.) 9'19"; 11. Arroyo (Šp.) 9'34";

Poskusne vožnje v Silverstonu

Prost najhitrejši

SILVERSTONE — Na včerajšnjih prvih uradnih poskusnih vožnjah za VN Velike Britanije v formuli ena je bil najhitrejši Prost na renaultu. Na drugo mesto se je uvrstil Arnoux (ferrari), presenetljivi tretji čas pa je dosegel De Angelis z lotusom.

Za sobotno dirko v Silverstonu vlada veliko zanimanje, saj je od zadnje preizkušnje minil že mesec dni, ki je prinesel precej novosti. Ferrari se je predstavil z novo C-3, ki pa se včeraj zaradi nekaterih manjših nevednosti ni posebno obnesla.

Največje presenečenje je pripravil De Angelis na lotusu. V samih petih tednih je francoski tehnik Gerard Decarouge tako izboljšal vozilo, da je presegel vse še najbolj rožnate napovedi in pričakovanja. Nekoliko v zatišju je bilo vozilo »spirit«, ki ga poganja motor honda, ki se k formuli vrača po petnajstih letih. Nekaj težav je imel tudi alfa romeo, predvsem zaradi gum.

VRSTNI RED

1. Prost (renault) 1'10"170; 2. Arnoux (ferrari) 1'10"436; 3. De Angelis (lotus) 1'10"771; 4. Tambay (ferrari) 1'10"874; 5. Cheever (renault) 1'11"055; 6. Piquet (brabham) 1'11"898; 7. Patrese (brabham) 1'12"246; 8. Warwick (toleman) 1'12"528; 9. De Cesaris (alfa romeo) 1'13"163; 10. Winkelhock (ATS) 1'13"493; 11. Rosberg (williams) 1'13"755; 12. Giacomelli (toleman) minuta 13"792; 13. Baldi (alfa romeo) 1'14"006; 14. Lauda (mclaren) 1'14"267; 15. Alboreto (tyrrell) 1'14"651.

Po velikem uspehu

Navdušenje se na krovu «Azzurre» še ni poleglo

V italijanskem taboru se še ni poleglo navdušenje izredno zmago »Azzurre« v regati z doslej skoraj nepremagljivo avstralsko jadrnico »Australia 2«. Avstralski sicer takoj v začetku povedli, a že pred prvo bojo jih »Azzurra« dohitela in nato obdržala vodstvo do konca. Kljub temu, da so Avstralski proti koncu zmanjšali stanek, je italijanska jadrnica zmagala z dvaintridesetimi sekundami prednosti.

Razlogov za to zmago je več, velja pa omeniti, da »Australia 2« imela verjetno manjšo okvaro. Nič manj pomembno dejstvo, da je vodja italijanske posadke menjal kar sedem moč. Pristop svežih moči pa je bil brzokone tudi odločilnega pomena za zmago.

Po tem uspehu so sedaj možnosti »Azzurre«, da prebije v polfinale, vse večje. Italijanska posadka trenutno na četrtem mestu, ki kot zadnje daje možnost za nastop v polfinalnih regatah. Tu pa ni izrazitih favoritov, kot so priznali sami Avstralski: »Australia 2«, »Challenge«, »Victory« in »Azzurra« naj bi imeli vsi dejanske enake možnosti.

Po dvanajstih regatah drugega izločilnega kroga lestvica sledeča: 1. »Australia 2« (Avstral.) 10.2; »Challenge« (Avstral.) 9; 3. »Victory« (VB) 8.6; 4. »Azzurra« (It.) 7; 5. »Canada 1« (Kan.) 4.8; 6. »Adventure« (Avstral.) 2; 7. »France« (Fr.) 1.8 »Challenge« in »Azzurra« imata regato več.

Mladinske igre letos v Trstu

Tradicionalne mladinske igre, pri katerih sodeluje več kot 300 mladink in mladincev iz obmejnih dežel Furlanije - Julijske krajine, Slovenije in Koroške bodo letos v Trstu, in sicer 23. in 24. septembra.

Namen iger je spoznavanje in utrjevanje prijateljskih vezi med mladimi, ki so si sosedje, a se zaradi politično - upravnih ovir bolj malo poznajo. Po načelu »pomembno je sodelovati, ne pa zmagati«, se bodo tekmovalci pomerili v atletiki, košarki, namizne tenisu, sabljanju, streljanju, tenisu in rokometu. Tekme bodo na stadionu Grezar, na openskem strelišču, v telovadnicah tržaške »Società ginnastica triestina« in v športni palači.

● V drugem kolu teniškega turnirja v Bostonu je Argentinec Vilas s 6:1, 6:2 premagal Cancellottija, Američan Teltcher pa Claudia Panatto s 6:7, 6:2, 6:4.

Zaključno srečanje namiznoteniškega odseka ŠK Kras

V sredo zvečer je namiznoteniški odsek ŠK Kras priredil v Samatorci običajno zaključno srečanje ob koncu tekmovalne sezone. Prisotnim, med katerimi so bili tudi predstavniki KD Rdeča zvezda in podjetja Iret, je podala kratek obračun delovanja načelnice odseka Sonja Milčič, ki je ugotovila, da je bila tekmovalna sezona 1982-83 zelo uspešna in v globalnem merilu je odsek dosegel, če že ne presegel zastavljenih ciljev. Predvsem je treba poudariti uveljavitev mladih igralcev, ki so pokazale velik napredek in opozorile nase tudi v vsedržavnem merilu. Tako je v preteklih dneh tehnično vodstvo italijanske reprezentance povabilo kar pet Krasovih igralcev na skupne priprave.

Med vidnejšimi tekmovalnimi uspehi Krasa omenimo drugo mesto v ženski A ligi, prvo mesto moške ekipe v promocijskem prvenstvu, ki je tako napredovala v C ligo. Na držav-

nem prvenstvu pa je Kras osvojil skupno sedem kolajn, od katerih dve zlati.

Razveseljivo je tudi, da je bil Kras deležen številnih priznanj: Sonja Milčič je bila tretja na novoletni anketi Primorskega dnevnika in četrta na lestvici primorskih športnikov z obeh strani meje. Sonjo Doljak so razglasili za najboljšo mlado športnico Slovenije, društvo pa je prejelo tudi posebno priznanje olimpijskega odbora CONI.

Sedmim igralkam so na koncu izročili plakete Krasa za vidne tekmovalne uspehe in sicer Marini Cergol, Sonjo Doljak, Damjani Guštin, Kseniji Marušič, Sonji Milčič, Damjani Sedmak in Tanji Ukmar.

Po naporni sezoni si bodo sedaj igralke in igralci privoščili nekaj dni počitnic. S kondicijskimi treningi ob morju bodo poprijeli v drugi polovici avgusta. (B. S.)

Med nagrajenci je bila tudi Sonja Doljak

Iz športnega življenja v Beneški Sloveniji

M. Carlig: «Kmalu bomo sestavili našo ekipo tekačev»

Benečani iz Nediških dolin tako ne bodo več prisiljeni tekmovali za videmski klub

Večkrat smo v okviru naše rubrike o telesni kulturi v Benečiji podarili, da Benečanom zelo ležijo tekaške športne dejavnosti. Zato smo se povezali s pravim tekačem, oziroma mladim človekom, ki ima v nogah opravljenih kilometrov še in še. Mihael Carlig, Miha za prijatelje, je doma iz Škrutovega, s športom pa se je začel ukvarjati že v šolskih letih. Pa pustimo kar njemu besedo:

«Atletika, posebno pa tek na srednje in dolge proge, me je vedno privlačil. Rad sem »dirjal« po naših lepih dolinah, ki so bile zame prava telovadnica. Mislim, da sem bil dober tekač: zasedel sem celo drugo mesto na deželnem članskem prvenstvu v teku na 3.000 m zapreke: na 1500 m pa sem zabeležil čas 4:10. Po opravljenih šolskih obveznostih sem kot večina Benečanov šel s trehuhom za kruhom v Milano in tako zapustil domače kraje in s tem tudi agonistični tek. Pet let sem pač miroval (od 22. do 26. leta) in to ravno v letih, ko bi lahko dosegel najboljše rezultate. Škoda, res prava škoda!»

Po krajšem premisleku, oziroma

bolje rečeno obujanju spominov, je Carlig nadaljeval: «Najbolj pa sta mi prijala kros in štafetni tek v hribe (3X3). Spreten sem bil zlasti navkreber, tekmoval pa sem za ekipo Libertasa iz Vidma.»

«Kaj pa po povratku iz Milana?»
«Tedad sem ponovno pričel redno trenirati in v glavnem nastopati na raznih pohodih, družabnih tekih in podobno, tako v Benečiji, Furlaniji, kot tudi v Sloveniji. Ne glede na to pa, ko mi delovne razmere dovoljujejo, zlasti ob sobotah in nedeljah, pretečem najmanj 15, 20 kilometrov.»

«Kako ocenjuješ, kot bivši atletski tekmovalac, stanje in razvoj telesne kulturne v Benečiji?»

«Telesni kulturi je bila dana premajhna pozornost. To je zgovorna in zadostna ocena. Glede na razvoj pa mislim, da smo Benečani nag-njeni za tekaške športe in moramo to zatorej upoštevati. Naj kot potrditev slednjega navedem le podatek, ki mi ga je posredoval bivši vojaški trener atletike: iz športnih vojaških pregledov (zdravstvenih) je razvidno, da imajo pregledani vojaki iz Nediških dolin nad splošnim državnim poprečjem razvita pljuča, kar

pomeni, da so primerni za tovrstne športne dejavnosti. Vse to je tudi razumljivo, saj so naši očetje imeli trdo življenje in so se dan za dnem vzpenjali po hribih s tovorom na ramenih... in tedaj, če nisi imel močnih pleč in pljuč, nisi zdržal...»

Menim, da bi se morali osredotočiti na tovrstno športno dejavnost, mnogo bolj kot na ekipe športe, ki obenem zahtevajo že infrastrukture itd. Moj namen je tudi ustanoviti atletsko društvo v Benečiji, saj se mi zdi nedopustno, da morajo vsi Benečani iz Nediških dolin tekmovali za Libertas iz Vidma (sedanji zgovorni primer sta srednjeprogaša brata Ruclji), pod »tugo zastavo«. V načrtu je torej ustanovitev društva in razgovori so že v teku... Želim si le, da bodo ob priliki pri tej pobudi aktivno sodelovali vsi naši beneški dejavniki, pa tudi ZSSDI. Predlog je, da sestavimo skupino mladih tekačev (katerih pri nas ne manjka), ki bo v polnem času tekmovala na raznih prireditvah, pozimi pa nastopala na smučarskih tekaških progah, saj sta ti dve panogi komplementarni. Za vse to pa moramo izoblikovati primerno organizacijsko strukturo; objektov pa ne rabimo...»

V zaključku bi dodal še naslednje: v Benečiji je precej zanimanja za razne pohode, množične teke itd. Dovolj zgovoren je podatek, da se vsako nedeljo v poletnem času teh prireditev udeležuje okrog 20 oseb iz vsake naše občine. To aktivnost moramo torej spremljati (tudi kot slovenske organizacije), oziroma jo moramo na primeren način negovati in polagoma, tehnično in organizacijsko izboljšati. (ik)

BALINARSKI TURNIR V REPNU

Krasu prvo mesto

V okviru občinske razstave terana je v Repnu Kraški dom priredil balinarski turnir, na katerem je sodelovalo osem ekip z obeh strani meje. Po ogorčenem boju je končno prvo mesto osvojil Kras iz zgošiške občine v postavi Colja, Doljak, Frankovič, B. in V. Milič ter Pahor, drugo mesto pa je zasedla Gaja s Padrič - Gro-pade. (B. S.)

● V prvem kolu mednarodnega te-niskega turnirja v Baastadu na Šved-skem je domačin Sundstrom s 6:4, 6:4 odpravil Italijana Rinaldinija.

Skupina Benečanov na množični tekaški prireditvi v Trzinu pri Ljubljani (maj 1982). Mihael Carlig je drugi z leve (z brado)

Na atletskem tekmovanju v Trstu

Borove kadetinje med boljšimi

Pred dnevi je bilo v Trstu na spo-redu eno izmed zadnjih atletskih tek-movanj prve polovice letošnje sezone. Na stadionu »Grezar« so se pomerili maloštevilni kadeti in kadetinje. Pri-sotna je bila tudi skupina Borovih atletin.

V metu diska je Carmen Natural osvojila prvo mesto z dobrim metom 18,78 m. Na tretje mesto se je uvr-stila Ivana Ažman z znamko 17,50 m, na šesto pa Vera Kermec s 14,00 m. Iste atletinje so nastopile tudi v me-tu diska, kjer so se prav tako uvr-stile med boljše. Tretje mesto si je priborila Carmen Natural, ki je disk vrgla 17,58 m daleč. Peta je bila Iva-na Ažman s 15,80 m, šesta pa Vera Kermec z rezultatom 13,06 m.

Poleg teh pa sta izven konkurence v skoku v višino nastopili še dve at-letinji, ki sicer tekmujeta med de-klkami. Zelo se je izkazala Poljan-

ka Pavletič, ki je preskočila letvico na višino 1,38 m, Katja Migliore pa je skočila 1,20 m. (C.D.)

NOGOMET

Briški — Salež 0:0

BRIŠKI: Ostrouška, D. Brišček, Hrovatin (Batič), R. Brišček, Pahor, Trampuž, Hrvatič, B. Milič, Savi, Šuc in Zancari.

SALEŽ: Skupek, R. Milič, Šegina, R. Milič, L. Milič, L. Milič, Rebula, L. Budin, Pegan (M. Budin), Rebula in Vesnaver.

SODNIK: Kralj iz Trebč
Čeprav se je tokrat tekma končala pri belem izidu, kar se je prvič zgo-dilo v srečanju predstavniki Briškov in Saleža, pa je bila tekma predvsem tehnično dokaj bogata, čeprav stood-stotnih priložnosti za gol si ekipi ni-sta ustvarili. (Z. S.)

V Doberdobu

Na memorialu B. Frandolič že drevi finalna srečanja

Turnir v odbojki, ki se odvija v Do-berdobu v organizaciji KD »Kras« Dol - Poljane, postaja vedno bolj za-nimiv. Izidi tekem, ki so jih odigrali v sredo, 13. t.m.:

Kras - Danica 0:2 (2:15, 11:15)
KRAS: F. Peric, Z. Frandolič, S. in K. Vižintin, B. Soban, B. Špacal.

DANICA: D. A., G. in R. Devetak, L. in V. Černic, R. Pahor, F. Bagon.

Jamlje - Sovodnje 2:1 (10:15, 15:10, 15:10)
JAMLJE: R. Pernarčič, P. Bagon, R. Antonič, P. Kobal, B. Oretti, B. Soban.

SOVODNJE: R. in R. Petejan, R., M. in D. Butkovič, M. Tomsic, A. Fajt.

Naš prapor - Jamlje 1:2 (15:6, 13:15, 5:15)

NAŠ PRAPOR: M. Bevčar, S. Graver, V. Mikluš; F. Sošol, A. Vogrič, D. Grinover.

JAMLJE: R. Pernarčič, P. Bagon, R. Antonič, P. Kobal, B. Oretti, B. Soban.

JEZERO - Župančič 0:2 (6:15, 6:15)
JEZERO: D. Lakovič, M. Ferfolja, F. Kosič, R. Ferletič, D. Gergolet, M. Jarc, F. Peric, R. Petejan.

ŽUPANČIČ: R. Faganel, D. Mučič, M. Cingerli, D. Klanjšček, M. Kerpan, T. Marušič, L. Mučič, S. Corva.

Danes ob 19.30 pa bodo na vrsti finalne tekme.

Z. F.

Danilo Lokar

Krvava potegavščina

Vdahniti zrak globoko iz polnih prsi... vdahniti sredi jutranjega parka v rosi... vdahniti, ko je člo-vek v pokoju... zganiti časopis in se nasmehnuti, po-nevedoma vtakniti časnik v žep.

Upokojeni davčni preglednik Princič se je napotil skozi javni vrt in bilo je v juliju. To je bila njegova navada, da ni zdržal dolgo na eni klopi in na enem mestu, kakor ni rad zajtrkoval na način postarnih ženic, ki si nadrobijo kruha do vrha in porijejo vse hkrati.

Preglednik Princič je rad poskušal malo tukaj, malo tam, napravil požirek, drobil sladkor vmes in tako. Zavedal se je, da je na ta način njegova sreča večja, bolj premišljeno zaužita. In tako se je pre-kladal tudi po javnem vrtu iz kota v kot.

Napotil se je do ribnika, ki je samoval pol pre-raščen z ločjem, pol s čisto gladino pod vrhami sredi vrta, in metal ribam krušnih drobtin. Bile so rdeče male ribice, ki so se rade jatile pod bežnimi kolo-barji na površini. Pogovarjal se je z njimi glasno, a tudi če je strmel in samo še drobil, so ribice ubogljivo švi-gale sem, tja, kakor po njegovi želji. Poznal jih je že malone do kraja, in ko je katera izostala, jo je s skrbjo pogrešal.

Stopil je naokoli do dupel, do praznih dupel v starodavnem topolu, kjer je bilo pred mesecem tako neznano važno vsako najmanjše gibanje. A sedaj je bila zasedena samo ena votlina in tu je imela sova tudi že godne mladice, kosmate sovice, ki so bili zvečer glasni, gladni in glasni. Včasih je upokojeni preglednik po kavarniškem sedenju ubral pot tu sem. Zdalj pa je bilo vse tiho, le včasih je zarenčalo ne-razločno.

Šel je dalje.

Vračal se je k svoji klopi.

Park je bil razhojen, pometen, še hladen, in člo-veka je polnila zavest, da je dobro biti na svetu, čisto dobro, brez pomišljanja.

Vnovič je povlekel časopis iz žepa in tudi to pot se je zgodilo ponevedoma. Opazil ga je v rokah, ko so se mu ponudili drobno posejani stolpci pod nos.

1.

«Športne tekme... 4:1... 0:2... držal se je odlič-no...»

Prinčič se ni mogel vživeti. Vsa ta povojna doba mu je bila tuja, ostala tuja, iskal je okenca do nje, pa ga ni našel. Neki novi duh se je ukradel v človeško nehanje in on ga ni bil vajen. Od tod drug ritem in drug takt življenja. Privzdignil je nos, se ovedel, a ni si znal odgovoriti. Kaj? Kdaj tedaj?

Spominjal se je prve kolesarske tekme pred štiri-desetimi leti. Vsa tržaška inteligenca se je bila na-pravila v sosednji trg... dobro uro s kolesom. Cvetje, napolnice, slavolok tu, slavolok tam, objemanje, celo solze. Naslednjo nedeljo so obiskovalci obisk vrnili, in tudi na kolesih, in to je bil višek.

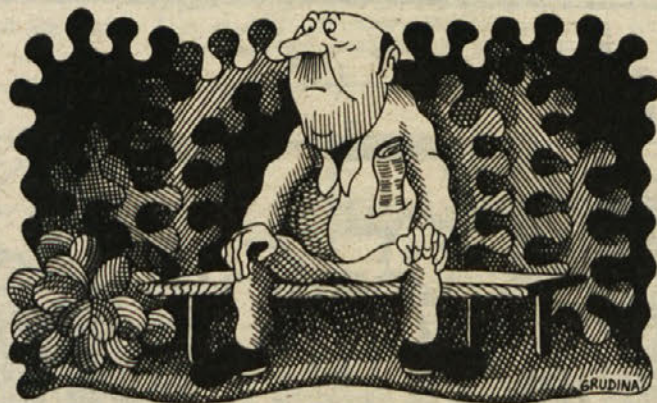
Danes pa žive ljudje od športa.

Vojna! Vojna je prevrnila veliko. In bo še več.

«Hvala bogu, da me ne bo več na svetu!» je po-mislil upokojenec in se zdržnil ob glasno izgovorjeni besedi.

«Ne bo me več na svetu,» je izpregovoril zdaj zvon-ko na glas, «a nihče ni bil v tekmi prvi razen mene.»

Vrt je bil ob osmi zjutraj tih, prijetno samotnen, človek se je počutil tu domačega, a uro pozneje je bilo drugače. Po glavnih poteh so se usipale služ-

kinje z otročadjo, hodile na trg, se s trga vračale, prihajali so delavci, upokojenici, ženske, klepetulje.

Karlo Prinčič je bil zdaj mesec dni v mestu pri sestri na obisku. — «Pridi no vendar že, ne bodi ta-ko visok, zdaj si v pokoju, zdaj si prost, toliko let te že nisem videla, pri nas ti bo gotovo pogodi» — in v tem mesecu je pričelo njegovo življenje že zado-bivati značilne oblike, prisvojil si je mesto in njegov nemir.

Mesto samo je bilo pregledniku Prinčiču znano iz dijaških let, a spremenilo se je, veliko se je predruga-člo in tudi on ni bil več tisti. Drugače vidi oko pri dvajsetem, drugače pri šestdesetem letu.

Preglednik ni iskal ljudi, zadovoljil se je s tem, da se je z novimi znanstvi ustavljal toliko, kolikor je prav moral. Mlajših tipov pa se je naravnost iz-ogibal. V parku opazka sem, opazka tja — «Tako čedna živalca!» če je šel mimo skrbno opravljen špic, «Ampak ti otroci danes, kaj ste že slišali kaj po-dobnega!» če je pobič z žogo odgovoril prekomerno modro — to je bilo vse.

Priletnik se je omejil na opazovanje in razmišlja-nje. A naravnost veselilo ga je opazovanje. Po petin-tridesetih letih province in bivanja po vseh mogočih trgih mesto tekne, tekne do dna.

Postajal je dolgo pred izložbenimi okni, si v mislih svojih knjige, sestavljal izbrano knjižnico, si o-mišljal razne potrebščine za kratek čas in motril živčav ljudi ob jutrih na tržišču, ob večerih na spre-hodih sredi mesta.

A pravo plačilo so bila vendarle jutra v javnem nasadu.

Tako sedi upokojeni jutro za jutrom na svoji klopi — «To mesto je človeku res pri srcu, streljaj razgleda na desno, streljaj na levo!» — v kraju par-ka pod smrekami in razmišlja, kako človeštvo koraka.

«Kaj ni to napredek? Bicikel je bil takrat drzno prometno sredstvo — štirideset let je tega. Moj stano-vanjki tovariš Klanjšček se je bil takrat napravil s svojo ženo — vsak na svojem kolesu — na Dunaj. Tristo kilometrov, tristo medvedov. Res je, žena je ulo-vila pri tisti priložnosti bolezen — eni so rekli pljučni-co, drugi naglo jetiko, — a tako je pač, človek mora plačati. Komaj so kolesa nekako dobro stekla, že so šla med staro šaro. Danes se vozijo z njimi čevljar-ski in pekovski vajenci. Takrat pa so bila višek ele-gance. In kake velblodske nerode proti temu, kar vi-dimo danes! Pridrvelo je motorno kolo, urezal avto-mobil svojo pot in zameglil vse, kar je človek sanjal. Kaj železnice, spalnici vozovi, brzovlaki, ekspresi! Avto.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100.00, letno 1000.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FICE

Ugrabljenec na svobodi

500 milijonov lir nagrade za
informacije o industriju Bernardiju

NEAPELJ — Doslej neznani ugrabitelj so pozno sinoči osvobodili 21 let starega Toskanca Giuseppa Bachinija, ki so ga ugrabili 8. julija v bližini njegovega doma v Castelfrancu di Sotto pri Pizi. Ugrabitelji so prepeljali fanta z avtom do trga pred neapeljsko osrednjo železniško postajo. Mladenič se je takoj vsedel v neki taksi ter se odpeljal na kvesturo, kjer so ga policisti temeljito zaslišali. Žal ni vedel za podrobnosti, ki so najbolj zanimale policiste. Izjavil je, da so ga ugrabitelji pripeljali na trg z zavezanimi očmi ter pokritimi uhlji. Izjavil je še, da so ravnali z njim dokaj dobro. Do sedaj se še ne ve, če je njegova družina plačala kako odkupnino. Po zaslišanju so ga policisti odpeljali z avtom v Castelfranco di Sotto.

Bachini se je 8. julija zvečer zadrževal s svojimi prijatelji v nekem baru v Castelfrancu. V zgodnjih jutranjih urah je zapustil lokal ter se odpeljal z avtom proti svojemu domu, ki je v bližini tovarne obutve «Lord Back», katere lastnik je njegov oče. Zapuščen avtomobil so našli nedaleč od tovarne. O fantu pa ni bilo ne duha ne sluha.

V istem kraju je bil pred nekaj leti ugrabljen še nek drugi industrijec. Iz kraja Rosà pri Vicenzi pa sporočajo, da so štirje sinovi industrijca Livia Bernardija, ki je bil ugrabljen 3. oktobra lanskega leta v omenjenem kraju, naslovili na ugrabitelje pismo, v katerem obljubljajo med drugim visoko vsoto denarja (500 milijonov lir) vsakomur, ki bi jim preskrbel točne in dokumentirane podatke o sedanjem položaju Livia Bernardija. Pismo so podpisali Donatella Bernardi, njeni dve sestri in brat, ki pozivajo ugrabitelje, naj dokažejo vsaj kanček človekoljubnosti. Družina Bernardi je že izplačala 800 milijonov lir odkupnine, toda brez vsakršnega rezultata. Pozivom članov družine so se pridružili tudi papež in druge osebnosti.

Kopalke so Nemcem odveč

Nemci so od nekdaj vneti privrženci naturizma in, ko posije sonce, so jim na plaži tudi kopalke odveč

(Telefoto AP)

Ni denarja za ceste

RIM — Državnemu podjetju za ceste (ANAS) pri manjkajočem denarju, da bi redno vzdrževalo cestno in avtocestno omrežje v Italiji. Zaradi tega preti nevarnost, da se bomo v prihodnjih letih, kolikor se ne bo finančno stanje ANAS popravilo, vozili po čedalje bolj razrvanih cestih.

Iz poročila o delovanju podjetja v letu 1983, ki so ga pravkar objavili, izhaja namreč zaskrbljujoče dejstvo, da so se realna finančna sredstva, s katerimi podjetje razpolaga za redno vzdrževanje cest, v času od leta 1968 do letošnjega leta, praktično zreducirala na polovico. Vzdrževalni stroški so se v omenjenem razdobju povečali za 11-krat, ustrezna proračunska postavka ANAS pa le za 5,5-krat. Tudi pobude podjetja po izrednih poslih so ostale doslej brez pravega haska. Tako je ANAS leta 1978 zahtevalo od vlade 2.000 milijard v treh letih za izredna vzdrževalna dela na cestnem in avtocestnem omrežju — ki meri skupno 45.230 km — od tega nakazila pa je doslej prejela le 265 milijard.

V pričakovanju novih nakazil, namerava ANAS vsaj delno rešiti problem z boljšo organizacijo dela

Nova odprava na «Titanic»

NEW YORK — Čezoceanska ladja «Titanic», ki počiva že 71 let 3000 m globoko na dnu Atlantskega oceana, še vedno razvema domišljijo raziskovalcev. V soboto bo iz pristanišča Halifax (Nova Škotska) odplula nova odprava, ki bo skušala kakih tisoč milj vzhodno od Bostona lokalizirati razbitine ladje.

«Titanic», ki so jo strokovnjaki proglasili za nepotopljivo, je bila kakor znano na krstnem potovanju iz Southamptona v Južni Angliji v New York. Okrog polnoči 14. aprila 1912, ko je bila 45.000-tonska enota 400 milj jugovzhodno od Nove zemlje, in ko so na krovu brezskrbno plesali ob zvokih izbranega orkestra, je «Titanic» zadela ob ogromen iceber (plavajočo ledeno goro), ki je s svojimi ostrimi robovi prodril v njen trup, tako da je «Titanic» po nekaj urah izginila pod vodo. V nesreči, ki ji doslej ni bilo para v civilnem pomorstvu, je izgubilo življenje 1513 potnikov in članov posadke.

Petrolejski magnat Jack Grimm iz Teksasa, ki finansira novo odpravo, je pred leti že dvakrat poskusil srečo. Leta 1981 se mu je celo posrečilo, da je fotografiral enega izmed ogromnih vijakov «Titanica».

Tudi poslanec lahko prinese srečo

SIRAKUZE — Stavi na številke, ki so omogočile izvolitev nekega slanca in morda se ti bo sreča nasmehnila: to bi lahko bil zaključek, ne politični, ki izhaja iz zadnjih volitev. V Sirakuzah namreč, kdor je na teriji stavil na številki 22 in 90, je spravi kar čedno vsotico v žep. Številki je med zahvalnim zborovanjem svetoval svojim volivcem demokrščanski poslanec Enzo Cattani: «22. mesto na lestvici in 90.000 preferenc, je dejal Cattani, so mi omogočili pot v parlament. Igrajte obe številki na loteriji.»

Okoli tisoč volivcev je sledilo nasvetu, vendar pri pri stavi zamo Le tistim, ki so vztrajali in vnovič stavili na obe številki, se je prejšnja boto sreča nasmehnila.

Stefano je postal Stefania

BOCEN — Še dve leti od tega je bil Stefano, od včeraj pa je uradno Stefania. Bocensko sodišče je namreč sprejelo zahtevo Stefania fanie, da uradno na anagrafskem uradu spremeni spol, potem ko je do dobim poldrugim letom z operacijo iz moškega postal ženska. Kot dodaj jamstvo je Stefania zahtevala še, da imenu dodajo še drugo ime. Tudi to zahtevo so bocenski sodniki sprejeli, tako da o spolu Stefanie sedaj res ne more biti več dvomov.

Bastilja je padla...

Kot vsako leto, ob 14. juliju, obletnici padca Bastilje, so Parižani zaplesali po mestnih ulicah in trgih

(Telefoto AP)

V Boliviji so mu doslej zaman skušali priti na sled Ko spregovori «kralj kokaina»

RIO DE JANEIRO — Nekronani «kralj kokaina», 50-letni živinorej Roberto Suarez je nedavno povzročil pravi škandal v La Pazu. K sebi je namreč pozval dva časnika dnevnika «Hoy» in «El Diario» ter jima v intervjuju izjavil, da razpolaga z zasebno armado 100 plačancev, ki so bolj oboroženi od vojakov redne bolivijske vojske, s pravo eskadriljo 12 letal, od katerih osem brazilskih tipa «tucano» in enega za vertikalni vzlet, seveda pa so vsi oboroženi z raketami.

Časnikarja so neznanci «prevzeli» v La Pazu in ju z letali v treh etapah pripeljali do «faciende», globoko v brezpotju pokrajine Beni na obronkih And. Suarez jima je pojasnil, da so vse obtožbe proti njemu lažne, da je premoženje od približno 400 milijonov dolarjev uresničil s čredami v zadnjih 15 letih, za trgovino z mamili pa je obtožil sedanjega bolivijskega

ministra za notranje zadeve Roncala.

Samo v Boliviji je kar pet obtožnic proti Suarezu, zaporni nalog je izstavila tudi vlada ZDA. Suarez naj bi nadzoroval prodajo 25 ton kokaina letno, kar je dobra tretjina vse bolivijske ilegalne proizvodnje. Dobavlja jo v polprečiščeno stanju za ceno, ki v New Yorku doseže 15 tisoč dolarjev za kilogram, ali pa dokončno prečiščeno, kar zviša ceno še za enkrat toliko.

Strokovnjaki ZDA ocenjujejo, da prihaja po tajnih kanalih iz Bolivije letno kakih 80 ton kokaina. Dobički te nezakonite trgovine so višji od skupnega bolivijskega izvoza, ki znaša letno 204 milijonov dolarjev.

V nedavnem intervjuju je bolivijski predsednik Zuazo prikazal Suarezja kot «ogromno škodo za ugled Bolivije» in proti njemu dvignil policijo in vojsko. «Kralj kokaina» pa ne i

ščejo samo zaradi «ugleda države» tujini, temveč predvsem, ker bi ko trgovci z mamilom ponovno vzročili državni udar.

V Boliviji je trgovina s kokainom dobila razmah za časa vlade generala Banzerja. In prav Suarez naj po govoricah leta 1980 finančno preživel bi državni udar Garcie Meze. Tedanji tranji minister Arce Gomes, ki je dil pokol na sedežu sindikata v Pazu, pa je Suarezov bratranec.

Roberto Suarez ima ogromno v Santa Cruzu de la Sierra, mičnine v Sao Borju in še več pokrajini Beni. Le redki ga poznajo, prav tako ni njegovih grafi, vsi dosedanja poskusi, ga aretirali, pa so bili neuspešni.

Vsekakor pa je «kralj kokaina» svojim intervjujem jasno povedal, se ne bo pustil ugnati v koži, da lahko še vedno vpliva na boliske politične razmere.

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(3.)

riše: Željko Lordan

